

Sudaryta Lietuvos pilietybės komisija

Lemont, Ill., gegužės 20 d. — Pasaulio Lietuvių Bendruomenės (PLB) pastangomis ir Lietuvos prezidento dekretu sudaryta Pilietybės komisija, sudaryta iš vienuolikos užsienio ir šešių Lietuvos lietuvių. Kaip praneša Pasaulio Lietuvių Bendruomenės valdyba, komisija pirmą kartą posėdžiaus Vilniuje gegužės 29 - birželio 2 dienomis.

Komisijos tikslas — paruošti Lietuvos pilietybės įstatymo pakeitimo projektą, kuriuo būtų pripažįstama Lietuvos Respublikos pilietybė visiems užsienio lietuviams, nereikalaujant iš jų atsisakyti gyvenamojo krašto pilietybės ir grįžti į Lietuvą gyventi, ir pateikti projektą Lietuvos Seimui, kad priimtų jį įstatymu.

Komisijai pirmininkauja Lietuvos Seimo narys Rimantas Markauskas. Jo pavaduotojas — PLB valdybos vicepirmininkas Rimas Česonis.

Pilietybės komisijon PLB valdyba pakvietė šiuos užsienio lietuvius: Rimas Česonis ir Eugenijus Čuplinskas, atstovauja PLB, dr. Bronius Nemickas teisininkas, tarptautinės teisės

specialistas iš JAV; Regina Narušienė, JAV LB pirmininkė; Grožvydas Lazauskas, Amerikos Lietuvių Tarybos pirmininkas; jam posėdžiuose atstovaus dr. Jonas Genys, dr. Romas Vaštokas, Kanados Lietuvių Bendruomenės (LB); Ariana Rastauskaitė, Argentina; Viktoras Baltutis, Australijos LB; Vincas Bartusevičius, Vokietijos LB; Nijolė Martyniuk Rusijos LB; dr. Vilius Bernatonis, Sibiro LB. Užsienio lietuvių grupei vadovauja PLB valdybos vicepirmininkas Rimas Česonis.

Pilietybės komisijon Lietuvos prezidentas pakvietė šiuos asmenys: Rimantas Markauskas ir Valdas Petrauskas, Lietuvos Seimo nariai; Danutė Matarevičienė, Migracijos departamento prie Vidaus reikalų ministerijos pasų skyriaus viršininkė; Rimantas Šidlauskas, Lietuvos Užsienio reikalų ministerijos sekretorius; Gintaras Švedas, Lietuvos Teisingumo ministerijos sekretorius; Petras Vaitiekūnas, Lietuvos prezidento vyresnysis referentas.

Komisijai pirmininkauja Rimantas Markauskas ir jo pavaduotojas Rimas Česonis.

Socialdemokratai nesutinka su partinių diplomų pripažinimu

Vilnius, gegužės 19 d. (Elta) — Seimo LDDP balsų dauguma priimtą nutarimą pripažinti galiojančiais aukštųjų partinių mokyklų diplomus Seimo socialdemokratų frakcijos narys Rimantas Dagys pavadino „atviru cinizmu“. Anot ju, valdanti partija siekia įtvirtinti į šalies ūkio struktūras savo žmones, kurie dėl nemokškumo ar kitų priežasčių dar neužėmė jose atitinkamų vietų.

R. Dagio nuomone, dėl to suaktyvės ir tos politinės jėgos, kurios niekada nepalaikė Lietuvos nepriklausomybės idėjos. LDDP frakcija parodė, jog gali

Zoknių aerodrome vyko aviacijos šventė

Vilnius, gegužės 19 d. (Elta) — Tūkstančiams žmonių, susirinkusių penktadienį į Zoknių aerodromą prie Šiaulių, savo meistriskumą dvi valandas demonstravo lėktuvų, sklandytuvų ir malūnsparnių pilotai, parašutinininkai, lėktuvų modeliotojai.

Ypač daug plojimų buvo skirta Italijos karinių oro pajėgų akrobatikos eskadrilės „Freccie Tricolori“ pasirodymui. Dešimt Italijos reaktivinių lėktuvų pilotų, skridami tik kelių metrų atstumu vienas nuo kito, atliko sudėtingas sinchroniškas figūras.

Pasaulio vicečempionas — Lietuvos pasididžiavimas Jurgis Kairys aukštąjį skridimą Zokniuose demonstravo naujaisiu lėktuvu SU-31.

Aviacijos šventės dalyvius sveikino ministras pirmininkas Adolfas Šleževičius, Krašto apsaugos ministras Linas Linkevičius ir Italijos ambasadorius Lietuvoje Franco Tempesta. Šventę taip pat stebėjo Seimo ir vyriausybės nariai, užsienio valstybių Lietuvoje ambasadoriai, o Šiaulių miesto meras Alfredas Lankauskas pats pilotavo lėktuvą, kurio skrydžiu ir buvo pradėta šventė.

Mississippi upės slėnio miesteliai ir miestai vėl patvino — pirmą kartą po didžiųjų 1993 m. potvynių. Čia praėjusį penktadienį žmonės iriasi į savo butą Grafton, Ill., miestely. Nors potvyniai toli gražu nesiekia 1993 m. lygių, ir šimet jie įvyko dėl pernelyg daug iškritusio lietaus.

Lietuvos taikdariai išvyko į Kroatiją

Vilnius, gegužės 19 d. (AGEP) — Lietuvos taikdarių būrys „LitPla-2“ penktadienį po užsėdėjusių atostogų išvyko į Kroatiją testuoti taikos palaikymo misijos. Penktadienio rytą 32 taikdariai su gydytoju išskrido į Zagrebą karo aviacijos transporto lėktuvu An-26. Kartu su jais į Kroatiją išskrido ir krašto apsaugos ministerijos sekretorius pulkininkas Jonas Gečas.

Pranešimą, kad Lietuvos taikdariai gali vykti į Kroatiją, gegužės 15 d. atsuntė Danijos bataliono vadovybė. Lietuvių ir estų „žydrieji šalmiai“ tarnauja Danijos bataliono sudėtyje. Iš Zagrebo jie vyks į savo dislokacijos vietą Serbų Kraljinoje.

Kaip žinoma, taikdarių būrys „LitPla-2“ po tris savaites trukusio atostogų turėjo išskirti į Zagrebą dar gegužės 3 d., tačiau dėl suaktyvėjusių karo veiksmų Kroatijoje išvykimas buvo nutarta atidėti.

Antrasis Lietuvos taikos palaikymo būrys, pakeitęs pirmąjį po pusės metų tarnybos, savo misiją Kroatijoje pradėjo šiemet vasario 17 dieną, o atostogų grįžo balandžio 13-ąją. Būriui vadovauja leitenantas Marius Kazlauskas.

Šeštadienio rytą tuo pačiu Lietuvos karo aviacijos lėktuvu An-26, grįžusiu iš Zagrebo, į Kroatiją iš Talino išskris ir Estijos taikdarių būrys „EstPla-1“. Estai atostogų grįžo gegužės 1 d. ir buvo numatę gegužės 14 d. išvykti toliau vykdyti taikos palaikymo misijos.

Prokurorai nepaleis S. Stomos iš kalėjimo

Vilnius, gegužės 19 d. (AGEP) — Generalinis prokuroras Valdas Nikitinas žada gegužės 22 d. atsakyti Seimo nariams į jų kreipimąsi dėl galimybės pakeisti kardomąją priemonę suimtam buvusiam dienraščio „Lietuvos aidas“ vyriausiam redaktoriui Sauliui Stomai.

Nors suėmimo pagrįstumą tyrė generalinio prokuroro paskirti pareigūnai tokiai kardomajai priemonei pritaria, tačiau galutinį sprendimą priims pats V. Nikitinas.

Pasak generalinio prokuroro pavaduotojo Aristido Pestininko, keisti kardomosios priemonės žurnalistas nėra pagrindo, nes priimtą sprendimą dėl jo suėmimo įstatymas nebuvo pažeistas.

Saulius Stoma, kuris kaltinamas pasisavinęs laikraščio

pinigus, nuo gegužės 5 d. laikomas Lukiškių kalėjime Vilniuje. Grupė Seimo narių ant radinių kreipėsi į generalinį prokurorą, prašydami, kad jis būtų paleistas iki teismo už užstatą.

Bylą tirianti Vilniaus vyriausiojo policijos komisariato tardymo valdybos tardytoja Danutė Maciejevskienė BNS korespondentui tuoj po S. Stomos suėmimo sakė, kad tokį sprendimą priėmė nekieno neverčiama. Ji sakė susidariusi įspūdį, kad žurnalistas rengiasi slapstyti. 40-metis Saulius Stoma dirbo „Lietuvos aidas“ redaktoriumi nuo 1990 iki pernai metų ir tebeturi apie 13 procentų jo akcijų. Pastaruoju metu jis buvo laisvas žurnalistas, rašęs politinius komentarus „Lietuvos rytui“.

Kapitonas B. Žilanas sako, kad raketos sprogimo pasekmės galėtų būti liūdnos, tačiau tam jį reikėtų specialiai kaitinti arba tiesiogiai veikti elektra.

Raketą buvusio sovietų kariuomenės Vilniaus įgulos teritorijoje Šiaurės miestelyje saugo apsupę policininkai. Šiaurės miestelyje, kuriame dabar įsikūrę daug įvairių prekybos įstaigų ir automobilių remonto dirbtuvių, nebuvo paskelbta evakuacija.

Raketą po maždaug 10 centimetrų žemės sluoksniu trečią dieną Šiaurės miestelyje atsistatinti rado darbininkai.

Sutartis su Europos Sąjunga bus pasirašyta vėliau

Vilnius, gegužės 19 d. (Elta) — Lietuvos asocijuotos narystės Europos Sąjungoje (ES) sutartis tikriausiai bus pasirašyta vėliau, negu planuota. Iki šiol buvo manoma, kad ji bus pasirašyta gegužės 29 d., tačiau dabar, kaip pranešama Užsienio reikalų ministerijoje, preliminariai planuojama tai padaryti birželio 12 d., mat išlikti techninio pobūdžio kliūčių.

Asocijuotos narystės Europos Sąjungoje sutartis buvo parašyta balandžio 12 d. Briuselyje. Pasirašius ją, ES šalis pripažins Lietuvai, kaip ir kitų Vidurio Europos šalių, siekį tapti pilnateise Europos Sąjungos nare. Dokumentas sukurs palankesnes galimybes Lietuvos ekonominei, užsienio ir saugumo politikai koordinuoti su Europos Sąjunga, atvers ir naują Lietuvos santykių su kaimynais puslapi. Formuojasi naujas ES Baltijos jūros šalių regionas, o santykiai su Nepriklausomų Valstybių Sąjunga (NVS) šaliomis bus plėtojami bendrame ES ir NVS šalių santykių kontekste.

Nuosprendis Dekanidzei laikinai nevykdomas

Vilnius, gegužės 18 d. (Elta) — Lietuvos Aukščiausiasis Teismas pranešė, kad atsisveglint ir tai, jog Vokietijoje sulaukias Igor Tiomkin ir Generalinė prokuratura prie Aukščiausiojo Teismo nusprendė tuo reikalui apklauti ir Boris Dekanidzė, Lietuvos Aukščiausiojo Teismo baudžiamųjų bylų kolegijos 1994 m. lapkričio 10 dieną nuostendo Boris Dekanidzės nuosprendis laikinai nevykdomas.

Vilniuje trūksta lietuviškų mokyklų

Vilnius, gegužės 19 d. (Elta) — Vilnijos Draugija kreipėsi į Seimo mokslo, kultūros ir švietimo komitetą, į švietimo ir mokslo ministeriją, taip pat į Ignalinos, Trakų, Šalčininkų, Švenčionių, Širvintų ir Vilniaus rajonus švietimo skyrius, siūlydama šiuose rajonuose steigti lietuviškas mokyklas.

Vilnijos Draugijos apklausos duomenimis, 50% gyventojų nori, kad jų vaikai mokytųsi lietuviškose mokyklose. Pateiktas sąrašas gyvenviečių, kur nėra lietuviškų mokyklų, bet yra pageidaujantį jas lankyti.

Lietuvos naikintuvai mokosi saugoti oro erdvę

Vilnius, gegužės 6 d. (LR) — Pasak Lietuvos kariuomenės oro pajėgų vado pulkininko Č. Brazulio, vakar karinės oro pajėgos realiai pradėjo saugoti šalies oro erdvę. Kovinių užduočių vykdymui nuolat parengti kariškių turimi čekiški mokomieji naikintuvai L-39 „Albatros“ bei malūnsparniai, veikia kilnojamas radaras, rašo Vladas Sutkus „Lietuvos rytė“.

Gegužės 4 d. buvo surengti mokymai, kuriuose dalyvavo du naikintuvai, transporto lėktuvas ir malūnsparnis. Pagal mokymų programą buvo numatyta sulaukyti į Lenkiją bandantį išskristi lėktuvą. Pažeidėjo vaidmenį atliko transporto lėktuvas An-2.

Pulkininkas Brazulis „Lietuvos rytui“ sakė, jog Karinės oro pajėgos suaktyvino savo veiklą todėl, kad pastaruoju metu padidėjo nelegalių mažų lėktuvų skrydžių per Lietuvos sieną. Nelegaliai skraido Lietuvos aeroklubams priklausantys lėktuvai, taip pat ir pavieniai lakūnai.

Polichuliganiško rusų kariuomenės malūnsparnių skrydžio virš Vilniaus, rusų lėktuvų skridimų ir Lietuvos oro erdvę iš Karaliaučiaus arties, pasak Č. Brazulio, buvo nutarta pademonstruoti, jog Lietuva turi priemonių, su kuriomis oro erdvės pažeidėjams derėtų skaitytis. Ypač tai turėtų įsiminti kontrabandinės prekybos ir Lenkiją skraidinantys lakūnai.

Mokymai prasidėjo Kauno Karmėlavos aerodrome, kur naikintuvai „Albatros“ buvo apginkluoti kovinėmis raketomis S-5, skirtomis šaudyti į ore ir ant žemės esančius taikinius. Kiekvienas „Albatros“ gali nešti 32 tokias raketas. Iš to paties aerodromo pakilo ir „pa-

žeidėjų“ lėktuvas, pasukęs pietų kryptimi. Šalies pietuose jau veikė kilnojamas radaras, kurio užduotis buvo aptikti „pažeidėją“.

Artėjantį prie Lenkijos sienos lėktuvą An-2 radaras užfiksavo netoli Šeštokų. Tuoj pat buvo duotas įsakymas iš Karmėlavos aerodromo pakilti iš pradžių vienam, o vėliau — ir antrajam „Albatros“. Naikintuvai surado „pažeidėją“ ir privertė jį nusileisti Kazlų Rūdos aerodrome, kur jau laukė lėktuvo įgulai sulaukyti iškviešta ginkluota operatyvinė grupė. Kita operatyvinė grupė skrido malūnsparniu ir turėjo imtis darbo, jei pažeidėjas nusileistų, pavyzdžiui, lauko aikštelyje.

Pasak pulkininko Č. Brazulio, mokymai pavyko, ir tai rodo, kad karinės oro pajėgos koviniams budėjimams yra pasirengusios. Tačiau tokie budėjimai negalėtų vykti nuolat, nes dėl lėšų stokos neįmanoma deramai prižiūrėti aerodromų kilimo takų, kurie žiemą dažnai būna apsnigti arba apledėję. Turėdamos tik keturis mokomuosius naikintuvus, šalies karinės oro pajėgos negali garantuoti oro erdvės apsaugos. Šalys, panašaus dydžio kaip Lietuva, pavyzdžiui, Šveicarija turi 140, o Belgija — 110 naikintuvų. Anot kai kurių NATO ekspertų, Lietuvai normalu būtų turėti 140, o šalies kariuomenės oro pajėgų vadovų nuomone, užtektų 84 naikintuvų.

Paminėtas Steigiamojo Seimo 75-metis

Kaunas, gegužės 15 d. (KD-AGEP) — Gegužės 15 d. sukako 75 metai, kai Kauno Valstybės teatre (dabartiniame Muzikiniame teatre) ir pirmąjį posėdį susirinko Lietuvos Steigiamojo Seimo nariai, rašo „Kauno diena“. Per savo darbo kadenciją šis Seimas priėmė besikuriančiam Lietuvos valstybei nepaprastus reikšmės turėjusius dokumentus — Konstituciją, žemės reformos, savos valiutos bei kitus įstatymus.

Sekmadienį, gegužės 14 d. už Steigiamojo Seimo signatarus Kauno Arkikatedroje Bazilikijoje buvo aukojamos šv. Mišios. Pagarbtaus Steigiamojo Seimo pirmininko, Lietuvos prezidento Aleksandro Stulginskio atminimas, jo amžinojo poilsio vietoje Kauno Panemunės kapinėse buvo padėti vainikai ir gėlės.

Atidengta paminklinė lenta prie namo S. Daukanto g. nr. 19, kur gyvena vienas iš Steigiamojo Seimo narių, žymus Lietuvos valstybės veikėjas, diplomatas, ilgas metus atstovavęs Lietuvai Didžiojoje Britanijoje bei Olandijoje Bronius Kazys Balutis.

Paminėti pirmojo posėdžio sukaikių miesto vadovai, svečiai, Steigiamojo Seimo narių artimieji, miesto visuomenė vakare susirinko Kauno filharmonijoje, L. Sapiegos g. nr. 5, kur buvo įsikūrę Seimo rūmai.

KALENDORIUS

Gegužės 23 d.: Deziderijus, Andriejus, Merkurius, Gertautas.

Gegužės 24 d.: Vincentas, Joana, Zuzana, Gina.

SVEIKATOS KLAUSIMAI

APIE „EBOLA VIRUSĄ“

Klausimas. Neseniai „Drauge“, sveikatos klausimų skyriuje, dr. Danielius Degėsys labai suprantamai rašė apie įvairias ligas, sukeltas virusų. Jis minėjo, kad daug tų ligų ateina iš Afrikos ir apskritai iš šiltųjų džunglių. Dabar kaip tik žmones gąsdina nauja liga, sukeliama „Ebola virusu“. Angliškose laikraščiuose apie tai skaitau ir televizijoje matau, bet labai norėčiau pasiklausti lietuviškai, nes ne viskas man aišku. Ar gali ta baisi liga ir Amerikoje atsirasti? Dar ne taip seniai visi tvirtino, kad AIDS liga neateis į Ameriką, o dabar čia jau beveik epidemija.

Atsakymas. Kaip jau minėjote, apie virusus ir jų sukeltus sveikatos pavojus „Drauge“ buvo neseniai rašyta, tai nėra reikalo pakartoti. Tik pamėnėsiu, kad virusai yra mažesni už bakterijas, daug sunkiau sunaikinami ir patys negali daugintis organizme. Tą jie atlieka, užimdami gyvo organizmo ląsteles ir po to gali plėstis, sukeldami ligą.

Ne visi virusai yra vienodai pavojingi, sukelia baises ligas. Pvz., jeigu ant rankų turite karpas – tai virusų darbas; jeigu slogos metu ant lūpos atsiranda pūslė, angliškai vadinama „cold sore“, tai taip pat virusai. Iš tikrųjų slogos, gripas, tymai, vėjaraupiai, polio, „kiaulytė“ (mumps) ir daugybė kitų ligų yra taip pat virusų suatėjimo žmogaus organizme padarinys. Labiausiai žinoma ir pavojinga (iki šiol) liga yra AIDS. Ji dar nepagydoma. Kadangi virusai išveržia į kūno ląsteles, juos labai sunku sunaikinti, nes tuo pačiu sunaikinamos ir ląstelės. Vadinasi, gydymas kenkia ne tik „parazitams“, bet ir tam, kurį mėginama gydyti.

Bakterijas sunaikinti daug lengviau. Yra daug vaistų, kurie bakterijas nesunkiai užmuša. Žinomiausias – penicilinas. Minimas „Ebola virusas“ taip pavadintas, nes pirmiausia pasireiškė toje vietovėje Afrikoje (pažymėtina, kad kai kurios šio viruso versijos, arba atmainos, buvo žinomos ir kitose vietose, taip pat Afrikoje, bet tuomet į ligą buvo per mažai kreipta dėmesio). Virusas labai pavojingas, nes 90 procentų ligoninių miršta. Be abejo, jau daug kartų televizijoje ar spaudoje matėte šia liga sergančiųjų simptomus, tad nėra reikalo juos čia kartoti. Nors stropiai ieškoma vaistų prieš šį virusą, bet kol kas nieko nesurasta, nes virusas pasižymi ypatingu atsparumu ir dažnu pasikeitimu. Šiuo metu žinomi keturi „Ebola viruso“ variantai. Kadangi tai labai pavojingas virusas ir tyrimus galima atlikti tik specialiose laboratorijose su stipria apsauga, mokslininkai neturi daug galimybių jį tyrinėti.

Pirmą kartą „Ebola virusas“ pasirodė 1967 metais. Šia liga suserga tik žmonės ir beždžionės, bet tikima, kad kažkurie kiti gyviai savyje nešioja viruso „sėklas“ ir žmones užkrečia, o paskui, žinoma, ligoniniai užkrečia sveikuosius ir taip liga plinta. Spėjama, kad tas „sėklas“ savyje gali turėti žiurkės ar net šikšnosparniai, bet tikrų duomenų iki šiol neturima. Kaip paprastai, ligų „nešiotojai“ gali savyje turėti virusą ar bakterijų, bet patys nerodyti jokių simptomų.

Reikia išsąmoninti, kad „Ebola virusu“, kaip ir AIDS, galima užsikrėsti tik per kūno skystį (pvz., kraują). Naujausia „Ebola virusų“ epidemija yra Afrikoje, Zaire valstybėje, Kikwit mieste, turinčiame apie

600,000 gyventojų. Miestas šiuo metu „uždarytas“ – neleidžiama iš jo niekam išvykti. Kikwit yra apie 370 mylių nuo Zaire sostinės. „Ebola viruso“ liga jau mirė per 100 žmonių. Mokslininkai, mikrobiologai ir pasaulinių sveikatos organizacijų atstovai iš daugelio kraštų jau nuvykę į Zaire ir mėgina išnirti šį virusinį rezginį.

Ar gali liga persimesti į kitus kraštus, pvz., Ameriką? Atsakymas yra: taip. Neseniai vienas keleivis buvo sulaukęs Toronto, Kanadoje, aerodrome, nes jo motina mirė „Ebola viruso“ sukelta liga Zaire valstyboje. Nors žmogus nerodė susirgimo žymių, vis tiek buvo daug rūpesčių ir baimės dėl jo atvykimo į Kanadą. Kadangi žmonės dabar keliauja ir maišosi visame pasaulyje, apksčiau ar vėliau visi „dalinsis“ ir ligomis. Reikia tikėtis, kad netrukus bus atrastas būdas šią ir kitas, virusus sukeltas, ligas taip pat nesunkiai nugalėti, kaip nugalimus bakterijas. Kai žmogus pradeda jaustis visagalis, mažas virusiukas akivaizdžiai parodo, kad per didelį pasitikėjimą savo sugebėjimais nėra labai protingas. Žmogui dar daug reikia išmokti, ypač nusižeminimo ir nuolankumo.

Iona Šiškutė-Brooks, R.N.

PAGALBA NEBEPAGYDOMIEMS LIGONIAMS

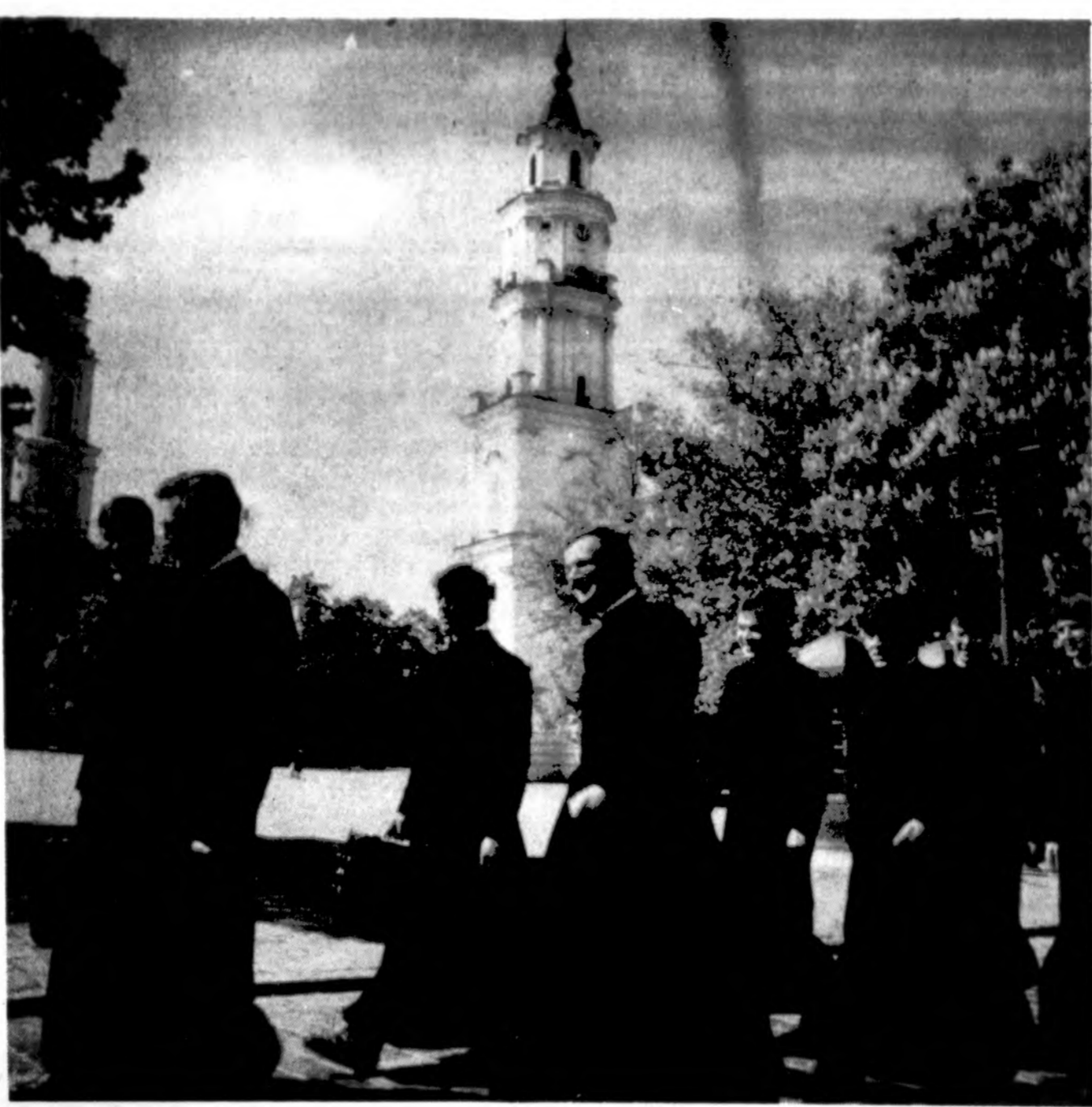
Vilniuje įsikūrė Lietuvos paliatyvosios medicinos draugija, siekianti palengvinti beviltiškų ligonių kančias. Ją nutarė įsteigti 29 medicinos darbuotojų po seminaro apie bendrąjį mirties suvokimą ir pagalbą mirštantiesiems ir jų šeimoms nariams, kurį vedė aštuntą kartą Lietuvoje besilankanti socialinių mokslų magistrė ir Toronto A. Lukoševičienė.

Pasak A. Lukoševičienės, sąmoningas mirties laukimas gali praturtinti žmones ir įprasminoti kančią, todėl pasaulyje medikai vis dažniau mano, kad beviltiškiems ligoniams reikia sakyti tiesą apie jų ligą. Kiekvienas ligonis, išgirdęs, kad jo liga nebegagydoma, nenori tuo patikėti, eina konsultuotis pas kitus specialistus, kreipiasi pagalbos į ekstrasensus. Vėliau jis ima maistauti prieš ligą, bet susitaiko su ja ir ima melsti stebuklingo pagijimo. Tuo metu net beviltiškiausias ligonis, anot A. Lukoševičienės, būna pakiliuos nuotaikos, bet, nesulaukęs stebuklo, patiria dar stipresnę depresiją. Žinodami, kad tokios reakcijos yra natūralios, gydytojai gali padėti pacientui nugalėti dvasinį skausmą.

Kanadoje, kaip teigė 37 metų socialinio darbo patirtį turinti magistrė, mirties laukiančius žmones namie lanko gydytojas, medicinos sesuo, socialinis darbuotojas, psichologas ir fizioterapeutas, kurie, papildydami vienas kito darbą, suteikia visapusišką pagalbą ligoniui. Beveik visose Kanados ligoninėse dabar jau veikia paliatyvosios pagalbos skyriai, kuriuose ligonis gali gyventi kartu su savo artimaisiais, arba kada panorėjis išeiti namo.

Lietuvoje paliatyvosios pagalbos tarnybos tik pradeda steigti. Medikai, įpratę slėpti nuo ligonio tiesą apie neišvengiamą mirtį, kol kas nesutaria, kaip reikėtų bendrauti su ligoniu.

Anot Vilniaus universitetinėje Santariškių ligoninėje

Kauno Tarpdiecizinės kunigų seminarijos auklėtiniai skuba į Katedrą Mišioms.

BAŽNYČIA LIETUVOJE IR PASAULYJE

LIETUVOS VYSKUPŲ GANYTOJIŠKAS LAIŠKAS

Vėl švenčiame Priskėlimo šventę, pačią džiugiausią Bažnyčios metų liturgijoje, nes ja apvainikuojami ir įprasminami visi svarbieji išganymo istorijos įvykiai. Išganymo istorijos, Evangelijos skelbimas, Golotos auka Priskėlimo tikrovės yra sujungiami į darnią visumą ir užantspauduojami dieviško autoriteto antspaudu. Nes „jei Kristus nebuvo prikeltas, tai tuščias mūsų skelbimas ir tuščias jūsų tikėjimas“ (1 Kor 15, 14). „Bet dabar Kristus tikrai yra prikeltas iš numirusių kaip užgimusiųjų pirmgimis“ (1 Kor 15, 20).

Šiandien mes nuoširdžiai sveikiname Jus, mieli Broliai ir Seserys, kaip Priskėlimo vaikus, turinčius dalį Dievo pažadėtam nepamirštam. Mūsų Tėvyneš ryta gaubiantis šventinis džiugesys, šviesios, plazdančių procesijų vėliavos, varpų gaudimas ir pakilus „Aleliuja“ tėra mažas atspindys to dvasinio triumfo prieš tamsos jėgas, kurį mums atnešė Jėzus meilės žygis. Priskėlimo jėga eina per istoriją ir pasireiškia Bažnyčioje ištvėringu gyvenimo teigimu, žmogaus orumo saugojimu ir prigimtinių teisių gynimu. Priskėlimo asmeninę patirtį ir jo teikiama džiaugsma ir mes vienaip ar kitaip esame pajutę maldos draugystėje su Viešpačiu ir dalyvaudami gailestingumo darbuose, gaivindamiesi Atgailos ir Eucharistijos sakramentais ir išgyvendami Bažnyčios, kaip Mistinio Kristaus Kūno, vienybę.

Tačiau aplink save matome pasaulį ir netgi artimiausią mūsų aplinką, daugelį mūsų tautiečių, kurie nepažįsta Priskėlimo laimės ir ja negyvena. Nuolat vykstantis žmonių tragedijos, kurios yra nusigrėžimo nuo Tiesos ir Meilės pasekmė, verčia mus mastyti, ar mūsų, krikščionių, Priskėlimo

įsikūrusios Skausmo klinikos vadovės J. Baublienės, ligoninams reikėtų sakyti tiesą, bet kol Lietuvoje nėra pakankamai žinių apie mirtį kartu su skausmu ligoniui gali tapti nepakeliamą našta.

(„Lietuvos rytas“, 05.08)

liudijimas yra pakankamas? Dievas mus kviečia būti Priskėlimo žmonėmis ir liudyti žemėje solidarumą ir gailestingumą. Tai darydami, mes konkrečiais darbais teigiame Priskėlimo tikrovę, nes skleidžiame viltį, kad dieviškojo Gėrio jėgos žmogui stipresnės už egoizmo ir griovimo pradus. Džiaugiamės katalikiška bendruomene, kuri, nepaisant skurdžios mūsų pačių buities, sugeba rūpintis dar didesnių nelaimių ištiktai žmonėmis: našlaičiais, seneliais, ligoniais, po kurių skausmu, skurdu ir negalia laukia mūsų Kristus. Tai aiškiai rodo, kad Kristaus Priskėlimas ir 600 metų katalikybės paveldas nebuvo mums veltui, kad Viešpaties malonė išugdė mums taurią širdį ir nematerialinomis kategorijomis pagrįstą mąstyseną.

Savo mirtimi ir priskėlimu „Kristus mus išvadavo, kad būtume laisvi“ (Gal 5, 1). Laisvė suteikia pasirinkimo galimybę. Vieni paverčia vaikus našlaičiais, kiti sutinka juos priglausti, jais pasirūpinti kaip savaisiais. Vieni beatodairiškai kaupia turtą, nesibodėdami net smurto ir skriaudų, kiti, sąžiningai dirbdami, randa galimybių padėti į vargą patekusiems žmonėms. Vieni apsiriboja siaurais savo „aš“ interesais, kiti mato platų Bažnyčios ir tautos poreikių spektrą ir pagal gabumus bei polinkius ryžtingai jungiasi į bendrosios gerovės kūrimą. Ar atsakydami į kasdien prieš mus iškylantį pasirinkimo klausimą, neišleidžiame iš akių Priskėlimo šviesos? Ar mūsų sprendimus visuomet įkvepia tikėjimas Dievo ištikimybe, nepajudinama gėrio pergales ir besąlygiška meilė žmogui?

Mes, Jūsų ganytojai, skatiname visus Lietuvos žmones tiek politikoje, tiek kasdieninėje buityje vadovautis artimo meilės principais, matyti, dalytis ir paremti savo artimus ir tolimus brolius bei kaimynus. Kai iš savo neturto atskirsime dalį kitiems kenčiantiems, Priskėlęs Kristus daugiopai atlygins mums regimomis ir neregimomis vertybėmis. Tuo mes keičiame žemės veidą, for-

muojame, Popiežiaus Jono Pauliaus II žodžiais tariant, naująją „meilės civilizaciją“ – Priskėlimo civilizaciją.

Mieli Lietuvos žmonės, baigiasi antrasis tūkstantmetis nuo to švento Ryto, kai prisikėlęs Išganytojas palinkėjo savo atpirkietims žmonėms ramybės. Kristaus atneštoji ramybė tebėra mūsų tarpe. Džiugi Evangelijos žinia ir šiandien tebeaidi tarp žmonių, kviesdama darbuotis Kristaus Karalystės plitimui žemėje. Kiek daug šviesių, pasiukusiųjų mokytojų, gydytojų, slaugių, jaunimo įvairiose katalikiškose organizacijose ir pavienių rūpestingų motinų ir tylių vienuolių bei kunigų neša savo širdyse Kristaus ramybę ir ją dalija aplinkui.

Mirtį nugalėjęs Jėzus duoda mums save, kad artimiausioje vienybėje su Juo ir Jo Bažnyčia atsvertume pasaulio tuštumą ir šaltį, pajęgtume visa savo būtimi. Jo pavyzdžiu, tapti lauzoma, dalijama ir maitinančia visokeriopa alkį duona. Tuomet Priskėlimo džiaugsmas, taip giliai užliejantis mūsų širdis, išsilis į Lietuvą ir pasaulį.

Visa širdimi pasitikėdami Velykų Kristaus pergale ir Švč. Mergelės Marijos užtarimu, pasivesdami Jūsų broliškai maldai su meile už Jus meldžiamės ir Jus laiminame.

1995 m. Velykų
Aleliuja!
(„Katalikų bažnyčia Lietuvoje“
1995, Nr. 4)

RELIGINIO MENO PARODA KUNIGŲ SEMINARIJOJE

Balandžio 10-22 d. Kauno Tarpdiecizinėje kunigų seminarijoje veikė katalikų dailininkų paroda „Gloria Deo“, kurioje savo meno kūrinius eksponavo šešiolika menininkų. Tai jau antroji religinio meno paroda, pastaruoju metu surengta kunigų seminarijoje. Pirmoji buvo surengta praėjusių metų pabaigoje ir veikė iki Trijų Karalių šventės.

Dailėtyrininkės Rasos Andriūšytės vertinimu, antroji paroda, lyginant su pirmąja, yra ne tokia eklektiška, žymiai įvairresnė, joje buvo parodyti ir keli tikrai iškilūs kūriniai. Interviu Informacijos centrui dailėtyrininkė sakė, jog autorių nuostata iš esmės negriauna seniai nusistovėjusių bažnytinės dailės normų. Daugelis dailininkų, interpretuodami Kristaus istoriją, laikosi tradicinių bažnytinio paveiklo kūrimo principų. Kai

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Second class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices.
Subscription Rates: \$95.00. Foreign countries \$110.00.
Postmaster: Send address changes to Draugas – 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629.

Pašto išlaidas mažinant, pakvitavimai už gautas prenumeratas nesiunčiami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytojo adreso, gavus iš jo mokėti, pažymima, iki kada yra užsimokėjęs.

DRAUGO prenumerata mokama iš anksto			
	metams	¼ metų	3 mėn.
JAV	\$95.00	\$55.00	\$35.00
Kanadoje ir kitur (U.S.)	\$110.00	\$60.00	\$40.00
Tik šeštadienio laida:			
JAV	\$55.00	\$40.00	\$30.00
Kanadoje ir kitur (U.S.)	\$60.00	\$45.00	\$35.00
Užsakant į Lietuvą			
(Air cargo)	\$100.00	\$55.00	
Tik šeštadienio laida	\$55.00		
Užsakant į užsienį oro paštu			
	\$500.00	\$250.000	
Tik šeštadienio laida	\$160.00	\$85.00	

Vyriausias redaktorė Danutė Bindokienė
Administratorius Pijus Stončius
Moderatorius kun. Viktoras Rimšelis, MIC

- Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos priimančios, gavus prašymą ką nors skelbti.

- Redakcija dirba kasdien nuo 8:30-4:00; šeštadieniais nedirba.
- Redakcija straipsnius taisy savo nuožūra. Nesnaudotų straipsnių nesaugo. Prašome siunčiant pasilikti kopiją.

kurių dailininkų kūriniuose, dailėtyrininkės teigimu, krikščioniškojo kūrinio esmė kartais užgožia pernelyg aktyvi autoriaus saviraiška. R. Andriūšytės požiūriu, stipriausi parodoje buvo E. Saladžiaus ir K. Vasiūno kūriniai. Iš E. Saladžiaus darbų sklinda tragika, o K. Vasiūno grafikos kūriniuose vyraujančios paprastos formos kelia rumo, tyrumo, sielvarto išpūdį. Dailėtyrininkės nuomone, parodos organizatoriai, rengiant kitas parodas, reikėtų turėti omenyje, kad Lietuvoje yra ir kitų menininkų, religine tematika sukūrusių stiprių kūrinių.

(„Katalikų bažnyčia Lietuvoje“, Nr. 4)

• Telšių katedroje balandžio 2-3 d. vyko dvasinio atgimimo dienos. Kauno Katalikų teologijos fakulteto prie VDU dekanas kun. Vytautas Steponas Vaičiūnas šia proga vadovavo Gavėnios rekolekcijoms.

LINAS A. SIDRYS, M.D.
Ophthalmologas/Akių Chirurgas
9830 S. Ridgeland Ave.
Chicago Ridge, IL 60415
708-636-6622
4149 W. 63rd St.
312-735-7709

DR. ŽIBUTĖ ZAPARACKAS
DR. PAUL KNEPPER
AKIŲ LIGOS — CHIRURGIJA
166 E. Superior, Suite 402
Valandos pagal susitarimą
Tel. — (1-312) 337-1285

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.
4647 W. 103 St., Oak Lawn, IL
Pirmas apyl. su Northwestern un-to diplomu, lietuviams sutvarkys dantis už prienamą kainą. Pacientai priimami absoliučiai punktualiai. **Susitarimui** (kalbėt angliskai) tel. 708-422-8260

DR. A. B. GLEVECKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBE — AKIŲ LIGOS
3900 W. 95 St. Tel. (708) 422-9101
Valandos pagal susitarimą
Pirmd. 3 v. p. p. 7 v. v. antrd. 12:30-3 v. p. p. trečd. uždaryta, ketvd. 1-3 v. p. p. penkt. ir šešt. 9 v. r. - 12 v. p. p.

6132 S. Kedzie Ave., Chicago
(312) 778-8969 arba (312) 489-4441
DR. K. A. JUCAS
ODOS LIGŲ SPECIALISTAS
GYDO ODOS AUGLIUS, ZAIDŽAS IR IŠSIPLĖTUSIAS KOJŲ VENAS
KOSMETINĖ CHIRURGIJA

DR. JOVITA KERELIS
Dantų Gydytoja
3315 W. 55th St., Chicago, IL
Tel. (312) 476-2112
9525 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. (708) 598-8101
Val. pagal susitarimą

Tel. kabineto ir buto: (708) 652-4159
DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1443 So. 50th Ave., Cicero
Kasdien 1 iki 8 v. v.
išskyrus treč. Šešt. 12 iki 4 val. p. p.

DR. PETRAS V. KISIELIUS
INKSTŲ, PŪSLĖS IR PROSTATOS gydymas bei chirurgija
172 Schiller St., Elmhurst, IL 60126
708-941-2608
Valandos pagal susitarimą
Vakarais ir savaitgaliais tel. 708-634-1120

DR. S. LAL
SPECIALYBE — VIDAUŠ LIGOS
7722 S. Kedzie, Chicago 60652
Tel. 312-434-2123
Pirmd. 2 v. p. p. 7 v. v. antr. 9 v. r. - 12, ketvd. 12 - 4 v. p. p. penkt. 12 - 6 v. v.

Kab. tel. (312) 471-3300
VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS — ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.,
Chicago, Ill. 60652

Cardiac Diagnosis, Ltd.
Marquette Medical Building
6132 S. Kedzie
Chicago, IL 60629
Tel. (312) 436-7700

RIMGAUDAS NEMICKAS, M.D.
S. PRASAD TUMMALA, M.D.
Širdies ir Kraujagyslių Ligos
Valandos pagal susitarimą

DR. ALGIS PAULIUS
ORTOPEDINĖS LIGOS
CHIRURGIJA
1185 Dundee Ave., Elgin, Ill. 60120
Tel. (708) 742-0255
Valandos pagal susitarimą

DR. L. D. PETREIKIS
DANTŲ GYDYTOJA
9055 S. Roberts Rd., Hickory Hills, IL
1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. (708) 598-4055
Valandos pagal susitarimą

DR. RAIMUNDAS RUGINIS
Chiropaktinis gydymas nuo nugaros, kaklo ir galvos skausmų
1025 Ogden Ave.
Lisle, IL 60532
Tel. 708-963-1410

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ, PŪSLĖS IR PROSTATOS
CHIRURGIJA IR GYDYMAS
6132 S. Kedzie
Val: antr. 2-4 v. p. p. ir ketv. 2-5 v. p. p.
Šešt. pagal susitarimą
Vizitai apmokami Medicare
Kabineto tel. (312) 778-2880
Namų 708-448-5545
Priklauso Holy Cross ir Palos Community ligoninėms

EDMUNDAS VIŽNAS, M.D., S.C.
Specialybė — Vidaus ligų gydytojas
Kalbame lietuviškai
6165 S. Archer Ave. (prie Austin)
Valandos pagal susitarimą
Tel. (312) 585-7755

ARAS ŽLIOBA, M.D.
AKIŲ CHIRURGIJA
AKIŲ LIGOS
Good Samaritan Medical Center
Naperville Campus
1020 E. Ogden Ave., Suite 310,
Naperville, IL 60563
Tel. 708-527-0090
Valandos pagal susitarimą

UŽTEMIMAI, PASITINKANT „PERGALĖS“ SUKAKTĮ

EDMUNDAS SIMANAITIS

Gal ir vertėtų panagrinėti, kaip „tiesa“ virsta „diena“, ar „rytu“ ar dar į kuo išradingiau sumanytu, tačiau ne šiame rašinyje. Bet labai pravartu priminti, kad VKP (b), SSKP, LKP ir net LDDP oficiozas „Tiesa“, visus septynis dešimtmečius klusniai vykdydamas akylaus ir negailestingai griežto užsakovo – šeimininko valią, neigė ir niekino pačią Lietuvos valstybę egzistavimo idėją ir pylė paplavas ant Tautos pastangų puoselėti atkurtą nepriklausomybę, kaip vienintelę krašto gerovės kėlimo, kultūros klestėjimo ir tautinio identiteto išsaugojimo galimybę. Ši aplinkybė be galo svarbi ir niekada nepamirština.

„Kauno diena“ šiais metais išspausdino keletą straipsnių apie partizanų kovas pokario metais (Nr. 2,37,85). Jie pateikiami kaip skaitytos nuomonės, išreikšta „Haid parke“ ar „žmonių tarp žmonių“ patekus. Sovietmečiu tokio pobūdžio straipsnius „kepdavo“ pagal „organų“ išbulintą technologiją. Patirtis neišnyko. Štai, Ksavera Minkevičiūtė (nagrinėjamu atveju neturi reikšmės, ar čia tikrasis vardas, ar anonimas) rašo, kad „šiandier kaip niekad dažnas gieda himnus pats sau, kad jis – Sibiro kalnynas, kad Intos tremtinys, kad rezistentas“, kad „jau pakankamai prisiklaudė“ (savo noru Tuskulnuose?) ir kad „kancijos vainikas pinamas ant savo galvos“. Toliau autorė apskritai teigia, kad „tėvynės gėnyjai“ kabutės autorės, mat ne apie „liaudies gėnyjus“ rašo: „uždaudė šautuvo buožėmis (žmones), kurių akys prievartavo dar neužaugusius dukteris, kurių mažus kūdikius trypė bateliai, nes gailėjo kulkos, kuriuos degino gyvus“. Danutė Kazanavičiūtė mano, kad K. Minkevičiūtė „stipriai suklaidinta“ ir be neapykantos šmeižėjai, krikščioniško romumo pilna, mėgina paaiškinti tiesą. Jonė Vyšniauskienė kitame numeryje kerta iš peties – „partizanai naikino, žudė savo tautiečius, niekuo nekaltus žmones“. Pasikeitus sąlygoms, labai apdairiai jau ne užsimenama apie „raudonąją armiją – išvadotoją“ ir stribų – „liaudies gėnyjų“ siautėjimus.

Ko siekiama tokiais straipsniais? Pirmiausia tariamos „polemikos“ forma suteršti pačią

nepriklausomybės idėją. Antra, mažiau išprususiems skaitytojams, brukamas prastai užmasukuotas sovietmečio ilgesys, įžūliai, bet išmaningai piknauzdžiaujant teisingumo spragomis. Tiesą pasakius, Lietuvoje teisingumas dar neatkurtas. Tai jau dviejų Parlamentų tolydžio vis didėjanti skola Tautai. Ne reikia užkibti ant „dienų“ ar „tiesų“ mėtomos jauko, tačiau privalu vis visa atsakomybę pavelti ir okupacijos periodą ir visų rūšių pasipriešinimą okupantui.

1938 metų Lietuvos Respublikos Konstitucijos 17 str. skelbė, kad „kiekvieno piliečio pareiga būti ištikimam valstybei“. 133 str. rašoma, kad „valstybę gina visi piliečiai, o gynyimo branduolį sudaro kariuomenė“. Taigi krašto gynyimo konstitucingumas negali kelti jokių abejonių. Nei raudonojo, nei rudojo okupantų valdžia Lietuvoje niekada nebuvo teisinė. Mūsų amžiuje antur kartu atgavus nepriklausomybę, ši konstitucinė norma vėl patvirtinta 1992 metų Konstitucijoje. Jos 3 str. byloja, kad „Tauta ir kiekvienas pilietis turi teisę priešintis bet kam, kas prievarta keičia Lietuvos valstybės nepriklausomybę, teritorijos vientisumą, konstitucijos santvarką“, o 139 str. dar paaiškina, jog „Lietuvos valstybės gynybos teisė priklauso piliečiams, kurie, plėsdami gyventojų, degindami sodybas, žudydami nekaltus žmones, siekė sukompromituoti partizanus ir skleistė kaimuose bei gyvenvietėse baimės, netikrumo, nepasitikėjimo nuotaikas. Apie tai pateikia daug faktinės medžiagos. „Laisvės kovų archyvas“, kurio išėjo jau dvylika tomų. Šį laisvės kovų archyvą Lietuvos istorijai leidinį leidžia Lietuvos politinių kalinių ir tremtinių sąjunga.

Kaip ir kiekvieno kovojančio kariuomenėje, taip ir Lietuvos partizanų veikloje pasitaikydavo veiksmų, nesuderinamų su laisvės kovotojų statusu. Partizanų vadovybė kovojo ne tik su okupantu baudėjais, stribus, enkavedistais, bet griežtai baudė ir išdavikus, aktyvius koliahorantus ir prasizengusius partizanus. Karo metu įstatymai negailestingi, bet būtini. Penkeri nepriklausomybės metai dar nesudaužė kreivų veidrodžių. Priežastys aiškios – pirmasis parlamentas nesuivokė, gal nesėjo, o vėliau ir negalėjo priimti konstitucinio įstatymo nustatant, kad pasipriešinimo kovos buvo teisėta tautos savignyba. Dabartinis Sei-

mas tokio įstatymo nepajėgė priimti dėl savo prokomunistinės prigimties. Pirmojoje Sąjūdžio rinkimų programoje dar nebuvo reikalavimo vienu teisiniu aktu pripažinti rezistencijos dalyvius kaip kovotojus dėl Lietuvos nepriklausomybės. Tačiau Sąjūdžio II suvažiavimo priimtoje programoje toks reikalavimas atsirado, nes Lietuvoje keitėsi politinė situacija o Sąjūdis tuo metu buvo vienintelė legali organizacija, perėmusi pasipriešinimo tradicijas ir tęsianti kovą dėl Lietuvos nepriklausomybės atgavimo bei įtvirtinimo. Mėginimai sudaužyti kreivus veidrodžius, sujaukiančius istoriją, negebantius parodyti, kas grynė Lietuvos nepriklausomybę, o kas ją grovė, tęsėsi per visus šiuos penkerius metus. Pernai Seimui opozicijos vadovas prof. V. Landsbergis pateikė projektą įstatymo, pripažįtančio partizanų, kaip Lietuvos karių savanorių teises ir karių laisvės, partizanų vadovybės suteiktus apdovanojimus ir t.t. Šimet Seimo narys J. Listavičius, apibendrinamas įvairių politinių ir visuomeninių organizacijų pasiūlymus, parengė įstatymo projektą „Dėl okupacijų padarinių Lietuvai ir jos gyventojams likvidavimo“. Ten numatoma „Lietuvos ir jos gyventojų pasipriešinimo okupantams 1940-1991 metų kovą vertinti kaip teisėtą tautos savignyba, kaip kovą dėl Lietuvos laisvės ir nepriklausomybės“. Ten pat 4 str. skelbia, kad reikia „ginkluoto pasipriešinimo okupantams dalyvių pripažinti Lietuvos Respublikos karais savanoriais. Pripažinti kovos dalyviams – sukilėliams, partizanams, jų ryšininkams, pogrindinės spaudos leidėjams pasipriešinimo vadovybės suteiktus karinius laisvius, apdovanojimus, pasižymėjimo ženklus, nustatytą buvusių politinių kalinių kitų rezistentų (ryšininkų, rėmėjų, spaudos leidėjų bei patinotųjų ir kitų) bei tremtinių statusą, užtikrinti jiems deramą globą ir rūpybą“. Įstatymo projektas bus pateiktas svarstyti Seimui.

Atkūrus teisingumą Lietuvoje, i visus motyvuotus skundus ar pareiškimus dėl nusikaltimų žmoniškumui, Lietuvos Respublikos Konstitucijai, įstatymams turės būti atsižvelgta, nepriklausomai nuo to, ar kaltinamasis buvo KGB baudėjas, stribas ar partizanas. Sunku suvokti, kodėl iki šiol nebuvo nutiestas vienas, pagarsėjęs žiaurumu ir piktadarystėmis, enkavedistas, stribas, aktyvus šnipas – kolaborantas, o atvirkščiai – jie jaučiasi esą privilegijuoti. Nesuigaudymo, nesuivokimo, o gal ir provokacijų pasitaiko ir kituose spaudos leidiniuose. Štai „Tremtinio“ Nr. 16 Margarita Tikuzytė rašo apie „Sąjūdžio pralaimėjimo“ priežastį – taip įvyko todėl, kad „Sąjūdis susidraugavo su komunistais“. Zenonas Skrickus („Tremtinys“ Nr. 5, 1995) teigia, kad „visos šiandieninės partijos (LDDP – ne išimtis) išsirutuliojo iš Sąjūdžio“.

Šitaip vėl pakisama mintis, kad Atgimime nėra nieko švenčiamo, viskas sutepta, supurvinta, net pati Nepriklausomybė. Sąjūdis nepralaimėjo, o atvirkščiai – jo veiklos, o ne SSKP-LKP pastangų dėka, buvo atkurtas Lietuvos valstybingumas. Kaltinimai Sąjūdžiui, išleisus iš savo gretas komunistų ir net KGB – beprasmiški. Sąjūdis buvo toks, kokia buvo pati Lietuva. Ko jau ko, bet komunistų ir KGB agentų Sąjūdyje negalėjo nebūti. Šis faktas neturėtų kelti nei nusivylimą, nei pasipiktinimą. Lietuvoje, o ir visoje Sovietų Sąjungoje, nebuvo absoliučiai nei vieno kolektyvo, nei vienos organizacijos, kurioje nebūtų nei komunistų, nei KGB informatorių. Jų buvo istaigose, imonėse, vaikų darželiuose, kūnių seminarijose, kariuomenėje, kalėjimuose, lageriuose, tremtyje, net „šlovingosios“ partijos CK. Į Sąjūdį buvo įterpti itin aukštos kvalifikacijos agentai. Bėda ne ta, kad jų buvo, o ta, kad nevisada laiku mokėta juos demaskuoti ir jų atsikratyti. Ir šiandien tu pačių agentų dar gausu, o gerai užkonspiruotų gali nepavykti išryškinti apskritai. LKP pakeitė savo pavadinimą į LDDP. Teisingumo ministras tą patvirtino. Spjaudyti ant Sąjūdžio, o kartu ir ant Atgimimo tikslų ir atkurtos nepriklausomybės nauja, deja, ir negarbinga. Nesunku numanyti ir kam tai naudinga. Sąjūdis nepralalė o ir nenulipo. Jis tik veiklos formą keičia. Jo darbas tapo brandesnis ir konkretesnis. Mitingų metu jau seniai ištartas sudie. Savivaldybės rinkimai tai patvirtino.

GEROS ŽINIOS IŠ BRIUSELIO

Belgijoje, Briuselyje, vasario pabaigoje vyko „Fujifilm Euro Photo Press“ vertinimo komisijos posėdis, kuriame šešiolika autorių, laimėjusių savo valstybės Grand Prix, pateikė po 6 fotografijas. Ketvirtąją vietą ir Garbės diplomą už nuotrauką iš serijos „Vilniaus kardiologijos centras“ laimėjo Tarptautinės meninės fotografijos federacijos (EFAP) menininkas Petras Katauskas.

Ar įmanoma pasaulinė vienybė?

„Koks mažas pasaulis!“ – nėra naujas išsireiškimas, bet vis dar labai parankus įvairioms netikėtumų situacijoms apibūdinti. Pastaruoju laiku to posakio sąvoka kiek pasikeitė ir pradėta kalbėti, jog mūsų planeta taip „sumažėjo“, kad greitojo susižinojimo priemonės visus gali bematant pasiekti: nėra tokio tolimo kampelio, iš kurio žinios dar tą pačią dieną (o gal net tą pačią valandą) viso Žemės gaublio neapskrieto. Optimistai įsivaizduoja, kad toks „suartėjimas“ ilgainiui atneš visotinę taiką ir paskatins bendromis jėgomis darbuotis visos žmonijos gerovei. Užtuot nuolatinių kivičių, nesutarimų, karų, tautos finansinius ir mokslinius išteklius galės skirti kovai su ligomis, skurdū, gamtos saugos problemomis. Taigi ateinančiame tūkstantmetyje, tarytum mokslinės fantazijos romane, mūsų planetoje bus įgyvendintas rojus.

Pesimistų nuomonė tokia: šviesias pranašystes užklejo juodu šešėliu. Tiesa, greitojo informacijos paskleidimo sistema tuoj pat išsiuntinėja žinias, bet informacija mažai pasitarnauja vienybei. Kadangi pasauliniu mastu sklaidžiamos žinios yra beveik ištiesai neigiamo pobūdžio, jos pripratina žiūrovus ir skaitytojus ignoruoti įvykius, kuriems kaip tik reikėtų daug dėmesio. Eilinis bet kurio krašto gyventojas, kasdien „bombarduojamas“ nelaimių, karo, smurto vaizdais, kurie tiesiogiai ju nesusiaja su įvykiais, atsitinkančiais „kažkur kitur“, yra linkęs juos priimti kaip bet kurį kitą „pramoginį“ pusvalandį televizijoje bei vietinėje spaudoje. Tad greito susižinojimo priemonės, užtuot vienijusios ir skatinusios padėti visiems nelaimingiesiems, sukuria priešingą nuotaiką: kadangi neįmanoma viso pasaulio „ligomis sirgti“, tai geriausia rūpintis tik savo reikalais.

Pavyzdžių šiai prielaidai yra pakankamai. Naujausias skerdynės Raudono nesukėlė didesnės dėmesio visuomenėje, nors šiurpūs jų vaizdai buvo plačiai paskleisti. Tikėtasi, jog didvyriška čekėnų kovą už savo krašto laisvę, kartu su užpuolėjų žiaurumu bei aplinkui aukšta tvora, vidury – kieme 3 dideli barakai, po keletą šimtų „žmonių“, sanitarinis punktas, virtuvė. Administracijos pastatas už tvoros. Nuvedė mane į vieną iš barakų ir pristatė tvarkdariui.

Šiame drausmės lagery surinktas tarybinis „elitas“ tiek kalbos, tiek ir veiksmų, judesių atžvilgiu – recidivistai, žmogžudžiai, vagys ir kitokie niekšai – nužmoginti žmonės. Tokiem didvyriam kalini, savo nelaimės draugą, pasmaugt, nudurt ar pakart, tai niekis. Čia mane apgyvendino, pagal teismo sprendimą, vieneriems metams. Maitinimas prastas – dukart per dieną duoda labai skystos sriubos ir gabalėlį (300 g) pagal taisyklės, šlapios ir neaiškios kilmės duonos. Pokary Sąjungoje ir lageryuose siautė badas, o su juo ir kitos nelaimės. To meto visiems kaliniams teko badauti ir daugelis, galvodamas apie savuosius ir Tėvynę, pasitraukdavo iš gyvenimo. Drausmės lagery ypač sunku. Čia ir kapinės buvo pavadintos „Savu noru mirusiams“. Išėję žmonės ilgai miršta. Tą pastebėjo ir čekistai. Žmogų jau skaito mirusiu, o šis po kiek laiko, dėl vidaus organų veiklos, ar oro pasikeitimo, ju nuostabai – vėl atmerkia akules. Laidojant jau už tvoros, čekistai įtardė, kad toks „lavonas“ dar gali pabėgti. Tai jau blogai.

Sumanė genialia išieiti: jei nusilps, nejudą ir nežūri – tai dar nemiręs. Kad mirtis būtų garantuota ir numirėlis jau neatgytų – sovietiniu būdu perdurdavo krūtinę. Nė vienas neatsikėlė iš numirusių ir nepabėgo. Šią procedūrą vėliau patobulino – mirusiam plaktuku trenkdavo į kiaušą (galvą) – garantija irgi tikra. Paskutiniu metu elgėsi pagal „Vakaru“ kultūrą, tikrino širdį, tikrino net su veidrodžiu ir surašė „medikams“ gyvybės ženklų nepasirodydavo, jei sąjūdas mirties, o vėliau ir skrodimo akta.

(Bus daugiau)

KARININKAS LEMTIES SIAUTĖJIME

ATSIMINIMAI

Dim. mjr. JUOZAS KRAKAUSKAS

13

Mane, kpt. J. Draugelis, Gruodį (jau senukas), ketvirtą pavardės nebeatsimenu, išskyrė, kad nesuikintume. Kur jie „gyveno“ – aš nežinojau. Tardė du broliai. Jų „taktika“ geresnė, kaip pirmojo – Lietuvoje.

Kelias savaites mėgino palaukti moraliai ir fiziniai. Pasodindavo ant taburetės ir sėdėdavo nu vidurnaktį iki 6-7 val. ryto. „Pakalbina“ valanda, kita, o paskui, pasidėjęs galvą ant stalo, miega. Ką aš galėjau veikti? Kankiniesi.

Energijos papildymas ar jos palaikymas esti tada, kai yra siuntynys, o kai ju nėra, silpti. Organizmas prie sunkių darbų vėl „svyruoja“.

Abu „broliai“ tardytojai ilgai bandė panaudoti mano alkį savo naudai. Apie 5-6 val. ryto atnešdavo lėkštę skanios, kvėpiančios sriubos ir antrą patiekalą. Paimdavo šaukštą, pamaišydavo, pastumdavo į šalį, paraugdavo antrą patiekalą – irgi taip. Paziūrėjęs į mane, prašnekėdavo: „Pasakyti visą teisybę ir pasirašyti ant protokolų – gausi valgti iki sočiai“. Nieko aš jam nesakydavau, tik pagalvodavau: „O kad tu pasistum!“ Tardytojas nepasituo, bet aš dėkojau Dievui, kad man užteko kantrybės ir valios.

Kiekvieną kartą rašydavo protokolą, ant kurio reikėjo pasirašyti. Pasirašiau tik ant „autobiografinių“ protokolų, o daugiau – niekur. Tiesa, „broliai“ tar-

dydavo pakaitom – mažiau nuvargdavo. Jų pasiaukojimas didėjo – išaiškinti būsimu sukilimo iniciatorius.

Kadangi aš ant protokolų (apklausos) nepasirašydavau, jie buvo bevertiniai. „Broliai“ rado išieiti: ant pirmo „brolio“ apklausos protokolo vietą manęs pasirašydavo antras „broliu“. Taip tvirtai pirmasis antrojo protokolus ir atvirkščiai. Viskas buvo gerai ir teisėta. Vėliau klausinėdavo rečiau – ieškojo „inkriminuojančios“ medžiagos ir „rado“ viename žmonos laiške sakini: „Laukiu Tave sugrįžtant po mėlyną Lietuvos dangum“. „Tai sukilimas tikrai rengiamas, bet kada?“, spėjojo tardytojai. Rasti!

„Broliams“ dar buvo vienas labai sunkus klausimas – o kas gi būsimu sukilimo vadas? Siūlė man (su kvėpiančia ant stalo sriubos lėkšte). Aš pasakiau, kad aš nebaigęs sovietinės Karo akademijos, o jei būtų ir taip, tai reikėtų labai daug sunkvežimių šioms distrofikams išvežti. Matyt, aš iš karto neatitikau „broliu“ reikalavimų. (O galbūt pagalvojo – „Gerai prispausim – vadovausim!“) Tardytojai visi buvo sadisti. Kaliniai „veteranai“ girdeje, kaip tardytojas gyrė: „Kai gerai prispaudžiau, tai jis prisipažino, kad parašė „Eugenijų Oneginą“ (tada ką A. Puškinas parašė?)

Jaučiau, kad mano aniem trim bičiuliam irgi ne pyragai. Nuo „vadovavimo“ Komijos kalinių sukilimui pavyko atsisaikyti ir kpt. J. Draugelis. Vadu padarė ūkininką Graudi, matyt, priverstė ar įkalbėjo, kaip mažusį didįjį revoliucijos vadą. Kada atsirado „vadas“, tai bus ir ateities veiklos štabas, o visa kita eis kaip sviestu patepta.

Taip irėjo. Viskas baigta: apklausinėta, išnagrinėta. Kaltė nustatyta. Sukilimo organizatoriams – teismas, o tardytojams ir kitiems – šimtataūkstantinė premija. 1947 m. gruodžio 27 d. vyksta teismo procesas (lyg

Nurnberge) su visais formalumais. Dalyvauja advokatas (nieks ju neprašė), gėnyjas, kaltintojas.

„Teismas eina...“

Mes keturiose – kaltinamųjų suole. Salė tuščia. Prieš mūsų tarybinės teisės žinovai, teisėjai. Teismas bylą išnagrinėjo ir išėjo pasitarti. Sprendimas (kaltinimo akto nėra, teismo sprendimą trumpiniu) maždaug toks: „Grupė kalinių sudarė štabą, kuris vadovautų Komijos kalinių sukilimui. Tikslas: sukiliusius kalinius per Ukrainą, Karpatus išvesti į nepriklausomą Europą (...) Organizuoja sukilimo vadovams Uchtos teismas skiria aukščiausią bausmę – mirties (sušaudant)“.

Teismas dar sėdi ir tariasi, sėdim ir mes, pasmerkietji. Pagaliau pirmininkaujantis taiso padėtį: „Teismas nusprendė visiems keturiem mirties bausmę pakeisti į 25 metus lagerio ir 5 metus tremties, o J. Krakauskui vieneriems metus drausmės lagerio. Pagrindas: str. 58a“. Dabar aš pajutau psichinį smūgį (geriau pirmasis sprendimas). Buvau teisias 10 metų ir 5 metai tremties, prisidėjo 25 metai ir 5 metai tremties ir vienerius metus drausmės lagerio, 35 metus jau neištversiu, o dar 10 metų tremties.

Bet yra Jėga, kuri rūpinasi savo tvariniu. Iš teismo mane išgrūdė; drausmės lagerio, su anais vyrais iki šiol nebuvau susitikęs.

Nesuigaudžiau, kaip ilgai mane vežė. Dauguma miškai, kartais pasirodydavo sodybos, lyg kaimai. Pagaliau privažiavome didelę gyvenvietę (tarsi lietuviškas bažnytkaimis). Išgrūdau kalbant sargybinius, kad tai Vitloseai, o nuo čia iki drausmės lagerio – apie 3 km. Drausmės lageris, vietiniu terminu – „Kalmelis“. Iš tikrujų, tai lageris, kuris randasi ant aukšto akmens kalno.

„Kalmelio“ gyvenvietė atrodė maždaug taip:

Ugnis, o gal ir provokacijų pasitaiko ir kituose spaudos leidiniuose. Štai „Tremtinio“ Nr. 16 Margarita Tikuzytė rašo apie „Sąjūdžio pralaimėjimo“ priežastį – taip įvyko todėl, kad „Sąjūdis susidraugavo su komunistais“.

Šitaip vėl pakisama mintis, kad Atgimime nėra nieko švenčiamo, viskas sutepta, supurvinta, net pati Nepriklausomybė. Sąjūdis nepralaimėjo, o atvirkščiai – jo veiklos, o ne SSKP-LKP pastangų dėka, buvo atkurtas Lietuvos valstybingumas. Kaltinimai Sąjūdžiui, išleisus iš savo gretas komunistų ir net KGB – beprasmiški. Sąjūdis buvo toks, kokia buvo pati Lietuva. Ko jau ko, bet komunistų ir KGB agentų Sąjūdyje negalėjo nebūti. Šis faktas neturėtų kelti nei nusivylimą, nei pasipiktinimą. Lietuvoje, o ir visoje Sovietų Sąjungoje, nebuvo absoliučiai nei vieno kolektyvo, nei vienos organizacijos, kurioje nebūtų nei komunistų, nei KGB informatorių. Jų buvo istaigose, imonėse, vaikų darželiuose, kūnių seminarijose, kariuomenėje, kalėjimuose, lageriuose, tremtyje, net „šlovingosios“ partijos CK. Į Sąjūdį buvo įterpti itin aukštos kvalifikacijos agentai. Bėda ne ta, kad jų buvo, o ta, kad nevisada laiku mokėta juos demaskuoti ir jų atsikratyti. Ir šiandien tu pačių agentų dar gausu, o gerai užkonspiruotų gali nepavykti išryškinti apskritai. LKP pakeitė savo pavadinimą į LDDP. Teisingumo ministras tą patvirtino. Spjaudyti ant Sąjūdžio, o kartu ir ant Atgimimo tikslų ir atkurtos nepriklausomybės nauja, deja, ir negarbinga. Nesunku numanyti ir kam tai naudinga. Sąjūdis nepralalė o ir nenulipo. Jis tik veiklos formą keičia. Jo darbas tapo brandesnis ir konkretesnis. Mitingų metu jau seniai ištartas sudie. Savivaldybės rinkimai tai patvirtino.

Atkūrus teisingumą Lietuvoje, i visus motyvuotus skundus ar pareiškimus dėl nusikaltimų žmoniškumui, Lietuvos Respublikos Konstitucijai, įstatymams turės būti atsižvelgta, nepriklausomai nuo to, ar kaltinamasis buvo KGB baudėjas, stribas ar partizanas. Sunku suvokti, kodėl iki šiol nebuvo nutiestas vienas, pagarsėjęs žiaurumu ir piktadarystėmis, enkavedistas, stribas, aktyvus šnipas – kolaborantas, o atvirkščiai – jie jaučiasi esą privilegijuoti. Nesuigaudymo, nesuivokimo, o gal ir provokacijų pasitaiko ir kituose spaudos leidiniuose. Štai „Tremtinio“ Nr. 16 Margarita Tikuzytė rašo apie „Sąjūdžio pralaimėjimo“ priežastį – taip įvyko todėl, kad „Sąjūdis susidraugavo su komunistais“.

Šitaip vėl pakisama mintis, kad Atgimime nėra nieko švenčiamo, viskas sutepta, supurvinta, net pati Nepriklausomybė. Sąjūdis nepralaimėjo, o atvirkščiai – jo veiklos, o ne SSKP-LKP pastangų dėka, buvo atkurtas Lietuvos valstybingumas. Kaltinimai Sąjūdžiui, išleisus iš savo gretas komunistų ir net KGB – beprasmiški. Sąjūdis buvo toks, kokia buvo pati Lietuva. Ko jau ko, bet komunistų ir KGB agentų Sąjūdyje negalėjo nebūti. Šis faktas neturėtų kelti nei nusivylimą, nei pasipiktinimą. Lietuvoje, o ir visoje Sovietų Sąjungoje, nebuvo absoliučiai nei vieno kolektyvo, nei vienos organizacijos, kurioje nebūtų nei komunistų, nei KGB informatorių. Jų buvo istaigose, imonėse, vaikų darželiuose, kūnių seminarijose, kariuomenėje, kalėjimuose, lageriuose, tremtyje, net „šlovingosios“ partijos CK. Į Sąjūdį buvo įterpti itin aukštos kvalifikacijos agentai. Bėda ne ta, kad jų buvo, o ta, kad nevisada laiku mokėta juos demaskuoti ir jų atsikratyti. Ir šiandien tu pačių agentų dar gausu, o gerai užkonspiruotų gali nepavykti išryškinti apskritai. LKP pakeitė savo pavadinimą į LDDP. Teisingumo ministras tą patvirtino. Spjaudyti ant Sąjūdžio, o kartu ir ant Atgimimo tikslų ir atkurtos nepriklausomybės nauja, deja, ir negarbinga. Nesunku numanyti ir kam tai naudinga. Sąjūdis nepralalė o ir nenulipo. Jis tik veiklos formą keičia. Jo darbas tapo brandesnis ir konkretesnis. Mitingų metu jau seniai ištartas sudie. Savivaldybės rinkimai tai patvirtino.

„Kalmelio“ gyvenvietė atrodė maždaug taip:

LIETUVIŲ TELKINIAI

ST. PETERSBURG, FL VELYKOS LIETUVIŲ KLUBE

Velykų dieną svečiai rinkosi į Lietuvos klubą dalyvauti bendruose pietuose. Prie pavaršaiškai papuoštų stalų susėdo arti du šimtai svečių. Klubo pirmininkas Albinas Karnius pasveikino susirinkusius ir pakvietė Šv. Kazimiero misijos vadovą kun. Steponą Ropolą, OFM, sukalbėti maldą. Muz. Vytautui Kerbeliui vadovaujant, buvo sugiedota tradicinė „Linksmas diena mums nušvito“ giesmė. Sekė velykaičių rungtynės dėl stipriausio margučio. Laimėtoju tapo Antanas Gudonis; jam buvo įteiktas šampano butelis. Po pietų, programoje pasirodė dvi jaunosios apylinkės gyventojos – Rūta Dimaitė ir Diana Jonušaitė, padėklamuodamos tai dienai skirtus eilėraščius. „Velykų varpai“ ir „Velykų rytas“. Sudaryta komisija iš dailininkų M. Kuhlmanienės, A. Valienės ir Vlado Vaitiekūno vertino ir atrinko konkursui pateiktus margučius. Premijas laimėjo R. Bartuškienė, B. Mikalauskienė, D. Jonušaitė ir R. Dimaitė.

PAŠIKAITIMAS LB APYLINKĖS VADOVYBOJE

L.B. St. Petersburgo apylinkės valdybos pirm. Klemui Jurgėlai staiga mirus, naująja pirmininke valdyba išrinko Vidą Meiluvienę, buvusią vicepirmininkę. Visi kiti valdybos nariai pasilikti savo pareigose. Naujajai pirmininkei linkime sėkmės.

PUIKUS KONCERTAS - VAKARAS

St. Petersburg, apart Lietuvos klubo choro, yra susiorganizuavę dar du dainos vienetai, įdomiai pavadinti – Vyrų dainos vienetas ir Moterų dainos vienetas. Vienetams vadovauja muzikė Regina Ditkienė. Vyrų atlieka trankias, skambias ir gyvas dainas, moterų dainuoja labiau švelnius, melodingus, romantiškus kūrinius. Vienas ar kitas, kartais ir abu vienetai atlieka programas klubo ar atskirų organizacijų renginiuose. Balandžio 20 d. abu vienetai patys surengė koncertą – vakarą. Dalyvavo arti pusantro šimto asmenų, kurie gražiai papuoštoje salėje ne tik turėjo progos pasigrožėti gerai paruoštu koncertu, bet ir pasilinksinti prie įgrotos muzikos ir pašokti, skambant visiems pažįstamų melodijų garsams.

GRUPINĖ KELIONĖ Į LIETUVĄ

Romo Kalantos šaulių kuopa, vadovaujama Antano Gudonio, organizuoja grupinę kelionę į Lietuvą. Jau yra užsiregistravę daugiau 40 asmenų. Išvyksta ma liepos 8 dieną. Kelionė tęsis ištisą mėnesį. Pradžioje, Lietuvos šauliams padedant, planuojama 10 dienų nemokama kelio-

nė autobusu po visas įdomesnes vietas Lietuvoje. Kelionė bus užbaigta Marijampolės apskrityje, Lietuvos klubo nario Augustino Paulionio ūkyje prie gražaus ežero, kur numatoma gegužinė su gausiu maistu, dainomis ir alaus statine. Kelionės metu, liepos 15 dieną, bus paminklo žuvusiems kariams ir partizanams atminti atidarymas ir atitinkamos iškilmės. Paminklo statymą organizavo ir aukas rinko St. Petersburgo Romo Kalantos šaulių kuopa, o ypač jos vadovas Antanas Gudonis. Norintieji vykti į Lietuvą dar turi progos prisijungti prie šios kelionės, susisiekiant su kelionės organizatorium Antanu Gudoniu.

ROMO KALANTOS MIRTIES METINĖS

Romo Kalantos šaulių kuopa, gegužės mėn. 21 d. Lietuvos klubie rengia Romo Kalantos mirties metinių minėjimą. Paskaitą skaitys Antanas Jonaitis. Po paskaitos bus meninė programa. Tą pačią dieną, 1 val. p.p. Šv. Vardo bažnyčioje už Romo Kalantos sielą bus atšaujamos šv. Mišios.

TREJOS MIRTYS

Kovo 31 – balandžio 12 d. laikotarpyje mirties angelas St. Petersburg padarė didelę spragą. Staigiomis mirtimis apylinkė apledo net trys dar pajėgūs ir darbštūs telkinio nariai. Kovo 31 d. mirė L.B. apylinkės pirmininkas Klemas Jurgėla. Jis priklausė daugeliui organizacijų ir devynerius metus vadovavo Lietuvos klubui. Balandžio 4 d. Belle Vista, gausiausiai lietuviams apgyventą vietovę, apledo Jonas Purlulis, aktyvus klubo narys, ilgametis choro dainininkas ir kitų organizacijų narys. Balandžio 12 d. netekome pareigingo Šv. Vardo bažnyčios zakristijono Jurgio Lašinsko. Visi jie po gedulingų pamaldų, gausiai dalyvaujant apylinkės lietuvių palydai, buvo palaidoti vietos kapinėse.

„AUDRA“ TAMPA MOKYKLOJE

Tautinių šokių šokėjų grupė „Audra“ balandžio 21 dieną atliko programą Tampa Palms pradžios mokykloje. Šioje mokykloje mokosi arti 1300 mokinių. Dėka ten dirbančios lietuviškos mokytojos Martha Hutchison-Simkaitės, „Audra“ jau antri metai yra kviečiama atlikti tautinių šokių programą. Atvažiavus į mokyklą, mokiniai, nešini lietuviškomis vėliavėlėmis, rinkosi į aikštę. Kai kurie dėvėjo popierines lietuviškų spalvų kepuraites. „Audra“ šokėjai pašoko džukų polką, „Pradės aušrelė aušti“ ir „Suktini“. Didžiausio dėmesio susilaukė šis šokis, nes jį pašokus, mokiniai ir mokytojai bei direktorius buvo pakviesti dar kartą pašokti kartu. „Suktinio“

St. Petersburgo tautinių šokių šokėjų grupė „Audra“ po pasirodymo Tampa Palms mokyklos mokiniais š.m. balandžio 21 d.

muzika buvo kartojama daug kartų ir vaikučiai vis prašė daugiau. Jie būtų aikštėje pasilikę visą popietę, bet atėjo laikas grįžti į klases. Užkandžių metu direktorius ir mokytojai dėkojo šokėjams už įdomią, jaunimo pamėgtą programą ir kvietė kitais metais vėl atvykti. Buvo tikrai malonu pabendrauti su jaunaisiais mokinukais, kurių dauguma ne tik išmoko „Suktinį“, bet ir pasakyti – labas, sudie ir aciu.

DAILININKO VLADO VAITIEKŪNO IŠLEISTUVĖS

St. Petersburgo ilgametis gyventojas, 89 metų dailininkas Vladas Vaitiekūnas, gegužės mėnesio pradžioje nuolatiniame gyvenimui išvyksta į Lietuvą. Jis gyvens Šiauliuose. Vaidinotojų grupė „Žibintas“ ta proga surengė jam atsisveikinimo popietę. Lietuvos klubo mažoje salėje susirinko arti aštuoniasdešimt Vaitiekūno draugų ir pažįstamų palinkėti jam geros kelionės ir dar darbingų metų Lietuvoje.

Vakaronei vadovavusi Dana Mažeikiene, eiliuotai pasveikinusi dalyvius, perskaitė Aleksandro Zotovo eilėraštį „Apuokas“ – prisiminimai iš jaunystės dienų tėviškėje, kas labai tiko šiam vakarui. Po to Vytautas Mažeika trumpai papasakojo dailininko biografiją – nuo jaunystės iki šių dienų. Remdamasis Stasio Tamulaičio rašiniu, apibūdino Vaitiekūno kūrybos bruožus ir baigė sveikinimais bei linkėjimais savo ir žmonos vardu. Toliau kalbėjo – Albinas Karnius, klubo pirmininkas, paminėdamas dailininko paramą klubui. Tautinės s-gos pirm. Juozas Šulaitis apgailestavo, kad praranda nuosirdų ir aktyvų narį. Linkėjo jam sveikatos ir daug kūrybingų metų, ALT'o vardu kalbėjo skyriaus pirm. Alfas Shukis. Buvęs klubo pirm. Mečys Šilkaitis sveikino Vladą pastebėdamas, kad tėvynę atgyjanti žemė, žaliuojantys miškai ir protėvių dvasia suteiks dailininkui naujų minčių, naujų polekių kūryboje. „Žibinto“ vardu Algis Ulbinas išreiškė padėką už paramą ruošiant dekoracijas „Žibinto“ spektakliams. Po sveikinimų visi buvo pakviesti vaišintis daugelio moterų pagamintais ir suneštais skanumynais. O jų buvo daug ir

įvairių. Po vaišių visi buvo pakviesti sudainuoti „Ilgiausių metų“. Po to Vladas Vaitiekūnas nusistebėjęs, kad dar turis tiek daug draugų ir pažįstamų, dėkojo visiems už atsilankymą, už išleistuves ir kvietė aplankyti jį Šiauliuose. Vakarone baigiant, Algis Ulbinas dėkojo visiems, o ypač pagrindinėms rengėjoms: Danai Mažeikienei, Vandai Ulbinienei ir Aldonai Česnaitei. Tenka pastebėti, kad dailininkas Vladas Vaitiekūnas atrodo jaunatviškai, fiziškai stiprus, energingas ir guvus. Neabejoju, kad dar daug vasarų, dar daug metų jo laukia ateityje.

Mečys

WORCESTER, MA

MOTINOS DIENA

ALRK Moterų s-gos 5-ta kuopa gegužės 14 d. šventė Motinos dieną. Organizuotai, su kuopos vėliava (dauguma pasipušusios tautiniais drabužiais), 10 val. ryto įvygiavome į Šv. Kazimiero bažnyčią, chorui giedant „Sveika, Marija, Motina Dievo“. Už gyvas ir mirusias motinas šv. Mišias aukėjo ir pamokė pasakė klebonas kun. Vincentas Parulis, MIC. Per Mišias

J. M.

TRANSPAK

Siuntiniai į Lietuvą laivu su pristatymu į namus.
Skubiems siuntiniams - AIR CARGO.
Komerčinės siuntos pagal susitarimą.
Dokumentus, įgaliojimus notarizuojam veltui.
MAISTO SIUNTINIAI nuo \$29.- iki \$98.-
Aukštos kokybės maisto produktai
Du patys populiariausi, tai šventinis už \$39.- ir 55 svarų įvairaus maisto už \$98.-
\$39.- kava tirpi, kava malta, vitaminizuota arbata (tirpi), kakava tirpi, vaisių koncentratas, sausainiai, alicjus, mėsos konservai, aspirinas, multivitaminai.
\$98.- dešra (rukya), mėsos konservai, šprotai, vaisių koncentratas, margarinas, alicjus, sūris, sausainiai, vitaminizuota arbata (tirpi), kakava tirpi, kava malta, kakava, cukrus, kruopos (ryžiai), makaronai, razinos, majonezas, riešutai (išlukštentai), konservuoti žirneliai, konservuoti agurkai, šokoladas, aspirinas, multivitaminai. 55 svarai arba 25 kg.
Pageidaujant prisiųsime smulkia informaciją.
Siųskite per seniausią siuntinių į Lietuvą įstaigą.
Dirbame nuo 1987 m.
TRANSPAK, 2638 W. 69th St.
Chicago, IL 60629 Tel. 312-436-7772

Atlanta

IMPORT-EXPORT Inc.

GREITAI SAUGIAI IR LAIKU PRISTATOME SIUNTINIUS

LIETUVOJE, LATVIJOJE, ESTIJOJE, RUSIJOJE, UKRAINOJE IR BALTARUSIJOJE

2719 West 71 Street, Chicago, IL 60629
(800) 775-SEND
(312) 434-2121

CLASSIFIED GUIDE

REAL ESTATE

OAK LAWN REALTY
6253 W. 95 St.
Oak Lawn, IL 60453

BALYS BUDRAITIS

Patarnauja įvairių nuosavybių pirkime bei pardavime, mieste ir priemiestčiuose. Susinteresuoti skambinkite:
BUDRAIČIUI
Bus. 708-499-7000 Res. 312-778-3971
Fax. 708-499-7008 Pager 312-308-0307

McHenry, 90 min. (šlaurės vakarus nuo Chicago) parduodama vasarvietė saloje: 53 pėdos pakrantės; ramu; 30 pėdų leistas; namas didelis, 3 mieg., 1 1/2 vonios kamb.; rytų pusėj virtuvė, vakarų pusėj atvira veranda; 20 pėdų pantoninis laivelis. \$149,900. Kreiptis 312-751-1363. Kalbėti anglškai.

MISCELLANEOUS

ELEKTROS

ĮVEDIMAI – PATAISYMAI
Turiu Chicago miesto leidimą. Dirbu ir užmiestyje. Dirbu greitai; garantuoti ir sažiningai.
312-778-3313
KLAUDIJUS PUMPUTIS

10%–20%–30% pigiau mokėsit pas mus už apdraudą nuo ugnies, taip pat ir už automobilio draudimą.

FRANK ZAPOLIS
3208 1/2 West 95th Street
Tel. (708) 424-8654
(312) 581-8654

ŠVĖSIME SUKAKTĮ

Š.m. spalio 1 d. švėsime ALRK Moterų s-gos įsteigimo 80 metų sukaktį. Ši sukaktis suėjo pernai, bet dėl daugybės renginių, o ypač Šv. Kazimiero parapijos 100 metų įsteigimo sukakties minėjimo, savo sukakties šventę nukelėme į š.m. spalio 1 d. Iškilmės Maironio parke vyks 1 v. p.p. Programoje – minėjimas, meninė programa ir pietūs, kuriuos paruos pačios kuopos narės. Prašome pasižymėti šį renginį savo kalendoriuose. Ypač prašome visas vietas organizacijoms tą dieną rengti kitų renginių.

J. M.

HERBALIFE

Tai gera priemonė išvalyti organizmą nuo šlakų, sureguliuoti kraujo spaudimą, sumažinti svorį, nervinę įtampą. Vėl būsite energingas ir žvalus!
Tel.: 1(718) 847-7452

T AISOME

SKALBIMO IR DŽIOVINIMO MAŠINAS, ŠALDYTUUVUS, ŠILDYMO SISTEMAS, VIRYKLAS, ORO VĖSINTUVUS.
H. Dackys
Tel. 585-6624

REAL ESTATE

GREIT PARDUODA

RE/MAX REALTORS
(312) 586-5959
(708) 425-7161

RIMAS L. STANKUS

- Perkant ar parduodant
- Greitas ir sąžiningas pataravimas
- MLS kompiuteriūr FAX pagalba
- Nuosavybių įkainavimas veltui
- Perkame ir parduodame namus
- Apartmentus ir žemę
- Pensininkams nuolaida

FOR RENT

CAPE COD, HYANNIS

Išnuomojamas didelis butas vasarai; 3 mieg., virtuvė. Netoli jūros. Kreiptis: 508-771-5050

IEŠKO BUTO

4-rių asmenų šeima ieško buto Marquette ar Brighton Parko apylinkėse. Tel.: 312-434-2358

HELP WANTED

Restoranui „Neringa“ reikalingi virtuvės darbininkai. Skambinti: 312-476-9026

IEŠKO LARBO

Moteris iš Lietuvos ieško darbo. Skambinti: tel. (609) 654-1-17

FOR SALE

Parduodami gerai išlaikyti salono ir kt. baldai ir 1989 Pontiac Boneville auto, už žemą kainą. Skambinti Jonui: 708-499-1595.

SVEIKINAME

Dail. DANGUOLĖ JURGUTIENĖ

jos parodos atidarymo proga
š.m. gegužės 27 d., šeštadienį, 4:30 val. p.p.

Anapilio parodų salėje
494 Isabella Ave.
Mississauga, Ont
Canada

Geriausios sėkmės kūrybiniam darbe!

Kęstutis ir dr. Stefania Miškiniai

What Does It Really Mean To Be Lithuanian?

What Is The Importance of Heritage?
Wouldn't You Like To Know?

Wouldn't you like to read the book that is being called "The Most Important Book of the Century"? Your Inheritance: The Best Kept Secret In The World (Your Hidden Heritage) is highly endorsed by several famous people. This book, in an exciting and easy-to-understand fashion, deals with the most hidden history of the ancient ancestors of the Lithuanians (and other European peoples)—the Scythians. Firmly documented, this book skillfully combines ancient and modern history, archaeology, anthropology, Bible history and prophecy, philology and philosophy into one easy-to-read, fascinating volume of unparalleled scholarship and insight. Gain an appreciation for your heritage you never dreamed of. Gain a new perspective on life. 247 pages, 200+ pictures (including coat of arms), 12⁰⁰ postpaid donation.

Wouldn't you like to have a beautiful children's story book free of all humanist propaganda? Search no longer. The Lost Little Princess is already being carried by select bookstores in the US, Canada and England. Beautifully illustrated, charming and moving story to be appreciated by all ages; Classic Fairy Tale flavor. 8 1/2 x 11 book, attractive and durable cover. 10⁰⁰ postpaid donation.

Are you concerned with what is going on in America? Do you feel our liberties are in jeopardy? Send SASE for free flier on extremely important information vital to American freedom.

Robert Alan Balsicius, Sacred Truth Ministries
P.O. Box 18, Mountain City, TN 37683

St. Petersburgo Vyrų dainos vienetas. Iš k. Stasys Citvaras, Aleksas Kusinakis, Leonas Sodeika, dr. kun. Eugenijus Gerulis, Juozas Starėnas, vieneto vadovė muz. Regina Ditkienė, Petras Vasiļauskas, Antanas Kovera, Pranas Petraitis ir Algis Ulbinas.

Nuotr. Vytauto Mažeikos

PRAŠOVĖ PRO ŠALI

Gerbiu Aureliją Balašaitienę ir mielai skaitau jos straipsnius. Tačiau šios autorės balandžio 27 d. straipsnis „Vardų ir pavardžių problema“ prašovė pro šalį.

Šiame straipsnyje ji su kritika ir pasipiktinimu duoda vienos, neseniai Lietuvoje išleistos, knygos recenziją, tarytum nesuprasdama, kas tai per knyga. Ji kalba apie „Lietuvos albumą“, kuris pirmą kartą išėjo tuoj po nepriklausomybės paskelbimo 1918 (o gal 1919 m., nesu tikras) metais ir kuris 1990 metais buvo fotografiniu būdu perspausdintas, lyg apie kažkokią „pabaisą“. Prisikabinti prie istorinės knygos, kad joje rašoma „pirmas Lietuvos atstovas Latvijoje ir Estuose“ ir t.t., yra tas pat, kaip kritikuoti jog neseniai perspausdintame Vilčinsko Vilniaus albume nėra televizijos bokšto, ar kad Martyno Mažvydo katekizme rašoma „bralei ir seseris“.

Valentinas Ramonis
Lemont, IL

PER MAŽAI INFORMACIJOS

Daug kartų girdim apie „Neringos“ stovyklą, kuri yra Vermont valstijoje. Gaila, kad apie ją mažai rašoma. Kada prasideda registracija? Kuomet, „Neringoje“ vyksta stovyklos? Kada stovykla nekalbantiems lietuviški? Rytiniai Amerikos kraščiai daug kam įdomūs, tai ir pastovyklauti ten norėtume.

Labai pageidautume, kad apie „Neringą“ būtų tiek rašoma, kiek apie Dainavos stovyklavietę.

K. Kaffenberger
Bloomfield Hills, MI

KARO PABAIGOS SUKAKTIS IR PRISIMINIMAI

Karo pabaigos 50 metų sukakties minėjimai priminė ir man anas dienas Austrijoje, t.y. Lustenau prie Šveicarijos sienos (netoli Bregenz), kur mėnesį išbuva uždarytas labai kietoje darbu stovykloje, nes vokiečių gestapas įtarė, kad norėjau Didįjį Pentadienį pabėgti į Šveicariją.

Baigiantis karo dienoms, Bregenz jau užimant prancūzų kariuomenei, staiga iš Šveicarijos atvykusių Tarptautinio Raudonojo Kryžiaus atstovų buvau surastas stovykloje ir paskirtas Tarptautinio Raudonojo Kryžiaus atstovu šioje stovykloje, kur buvo suvežti žmonės iš Rusijos, Lenkijos ir iš kitur darbams. Viršininkavau apie savaitę, o tada pareigas perėmė prancūzas. Lietuviai, Alfonso Kairelio pastangomis, nes jis dar prieš 1939 m. Prancūzijoje studijavo tarptautinę teisę (1941-1944 m. Vilniuje buvo taikos teisėjas) ir moko prancūziškai, buvo gautas leidimas persikelti į kitą stovyklą. Čia persikėlė žmonės, kurie nenorėjo grįžti į Sovietų Sąjungą: lietuviai, latviai, keli estai, čekai, vengrai ir šiek tiek lenkų — iš viso apie 800 žmonių.

Lietuviai tuoj susirūpino pradėti leisti stovyklos laikraštį, žinoma, rotatoriumi spausdintą. Labiausiai norėjome sugriauti lenkų teigimus, kad „retas lietuvis moka skaityti“.

Didžiausias mūsų laimėjimas buvo, kad sugebėjome vokiškoje spaustuveje išleisti dail. Teleforo Valiaus medžio raižinių rinkinį (apie 1,000 egz. tiražu). Tai buvo pirmoji knyga, lietuvių pabėgėlių išleista prancūzų zonoje.

Antanas Mažiulis
Boston, MA

UŽTARIMAI

„Draugo“ (Nr. 89) laiškų skyriuje J. Vitėnui nepatiko V. Šliūpo pareiktas tiesos žodis Lietuvos komunistus pavadinus „kurmiais“.

Lietuvos komunistų partija anuomet turėjo daugiau kaip 200,000 narių. Jei jie būtų pasisakę prieš Lietuvos nepriklausomybę 1990 metais, Maskvai būtų buvę daug lengviau — su jų pagalba — užgniaužti laisvės judėjimą. Tačiau Lietuvos komunistų partijos nariai beveik vieningai atsiskyrė nuo Maskvos, rėmė Lietuvos laisvės reikalą ir daugelis pasirašė nepriklausomybės atstatymo aktą. Jų tarpe ir prez. Algirdas Brazauskas.

Visiems žinoma, kad sovietinė komunistų partija tik įsakinėjo okupuotą kraštą komunistams ir neleido niekam pareikšti savo balso. Niekas net neišdrįso to balso pareikšti. Kodėl tie „patriotiški“ Lietuvos komunistai nepareikalavo savo tautai nepriklausomybės anksčiau? Visi jie sąžiningai dirbo Maskvai ir griovė savo tėvynę.

Bet kuomet pajuto, kad jų „laivas skęsta“, tai visi paspruko ir dauguma išjungė į Sąjūdį, pareikšdami, kad ir jie kovoją už Lietuvos nepriklausomybę. Ar tai nebuvo komunistų tikslas griauti Sąjūdį iš vidaus?

Antanas Marma
Chicago, IL

PRADŽIUGINO GEROSIOS ŠIRDYS

Šių metų balandžio 15 d. Alytaus Specializuotus kūdikių namus pasiekė siuntinys iš JAV. Mūsų auklėtiniais ji atsiuntė Albina ir Antanas Paliuliai šv. Velykų proga. Vaikučiai džiaugėsi naujais žaislais, drabužiais ir vaisėmis, kurios labai tiko šventiniam stalui.

Mūsų kūdikių namuose šiuo metu auga 98 vaikai. Pusė iš jų yra su negalia. Visiems jiems reikalingas ypatingas dėmesys, gera priežiūra, o ypač tiems, kurie turi negalią. Mes labai džiaugiamės, kad yra žmonių, norinčių nors kiek palengvinti šių vaikučių dalį, praskaidrinti jų nuotaikas, pradžiuginti širdes.

Alvydas Vitkauskas
Specializuotų kūdikių namų vyr. gydytojas

NUOTAIKOS LIETUVOJE

Laiške iš Lietuvos tarp kitko rašoma: „Turiu pasakyti, kad mūsų valdžia visi skundžiasi, bet ir opozicija neparodo savo gerosios pusės“.

Manau, kad tai yra „dvaro baudžiauninko“ galvosena. Taip — dabar blogai, bet ką darysi. Supykinai dvaro urėda, tai nei sklypeliu daržovėms pasisėti neduos“. Tai tokios nuotaikos dabar Lietuvoje.

Manau, kad tai per 50 metų okupacijos pasekmė. Buvo nuolat kalama į galvą, kad tik partija viską gerai daro ir nevalia kitaip galvoti. Tą parodė ir balsavimai Lietuvoje per savivaldybių rinkimus. Daugiau kaip pusė turinčių teisę balsuoti žmonių nedalyvavo rinkimuose. Skundžiasi, kad blogai, bet pasisakyti nedrįsta.

Kaip gaila, kad Lietuvoje žmonės dar nesinaudoja ta demokratijos teise: nušalinti blogus ir išrinkti geresnius. Gal ir ne veltui Mozė žydus vedžiojo po tyrus 40 metų. Vergijoj gimę, nemokės laisvėje gyventi.

Ignas Petrauskas
Chicago, IL

• Jeigu „Draugas“ į namus, tai gali būti ramus.

• Iowa išjungė į JAV kaip 29-toji valstija 1846 m. gruodžio 28 d.

Lietuvių stovyklos Kemptene, Vokietijoje, gimnazijos 1946-1947 m. aštuntoji klasė šaltose barako patalpose su pirštinėmis ir apsiaustais. Iš kairės I eil. Vincas Prigaičiauskas, Regina Klimaitė, Juozas Bendoraitis; II eil.: Bronius Juodelis, Juozas Murauskas, Ričardas Ringys, Vladas Eizinas; III eil.: Vladas Muchlia-Miklius, Algimantas Šlepetytis, Jonas Pabedinkas ir Vladas Gylis.
Nuotr. Kazio Daugėlos

NUTOLUSIŲ DIENŲ PRISIMINIMAI

Bronius Juodelis — mano klasės mokinys
KAZYS DAUGĖLA

Savo pašto dėžutėje radau mažą ryšulėlį aplipdytą įvairiais jubiliejiniais Lietuvos ženklais. Siuntinėlyje rasta 188 puslapių mažo formato knygutė, mane didžiai nudžiugino. Joje, mano buvus Kempteno stovyklos gimnazijos mokinys, „aštuntokas“ Bronius Juodelis, pasakoja apie savo pasitraukimą iš Lietuvos arčiau bolševikams, apie savo „Kelionę į nežinią“.

Mano sūnėnas, knygos siuntėjas, idėtamė raštylyje rašo: „Dėde, žvilgtėk į knygos 94-tą puslapį! Skaičiau, kad gimnazijoje dėstydamas anglų kalbą, naudojai amerikiečių laikraščius ir žurnalus išskarpas?“. Ši pastaba nukėlė mane į stovyklinio gyvenimo laikotarpį Vokietijoje, į Kempteno senovius kareivinių barakus, kuriuose ketverius metus vargo 1,100 lietuvių, ne savo noru apleidę tėviškes.

Ten turėjome gimnaziją. Joje aš dėčiau anglų kalbą. Mokytojavimas nebuvo mano profesija, bet stovyklinės sąlygose turėjome kaip nors sulipdyti mokytojų tarybą. To darbo griebė ne tik kvalifikuoti pedagogai bet ir dėstytojai, kurie sugebėjo pagal nustatytas Švietimo valdybos programas, teikti mokiniams žinias. Žinojome, kad karui pasibaigus, anglų kalba dominuos pasaulyje.

Aš pats, irikiuotas ir aukštesniųjų klasių mokytojus, lančiau anglų kalbos kursus pas

vokiečius ir stovykloje savo žiniomis dalinausi su gimnazijos mokiniais ir keliomis suaugusiųjų grupėmis.

Dėstydamas anglų kalbą jaučiausi šiek, tiek „gudresnis“ už kitus. Šiaulių gimnazijoje, kurią baigiau prieš karą, anglų kalbą (taipogi rusų ir lotynų) 1923-1937 metais dėstė Anatolijus Herlitas, gabus ir didžiai taktiškas pedagogas. Jo parašyto anglų kalbos kurso vadovėlio vieną egzempliorių kažkas atsivežė į Kempteną. Iš jo 1945 m. Kemptene ant pigaus laikraštinio popieriaus buvo atspausdinta sutrumpinta 85 puslapių „Anglų kalbos vadovėlio“ laida. Knyga buvo paskirstyta į 38 pamokas, kuriose tilpo enciklopedinis gramatikos, žodyno, vertimų tekstų, pasakojimų ir poezijos rinkinys.

Mano pramoktos anglų kalbos žodžių ištarimas skyrėsi nuo gyvos kalbos, bet su gramatika „kankinau“ savo mokinius iki smulkmenų. Plėsdami žodyną lipdėme sakinius su įvairiausiomis veiksmažodžių nuosakom, kurias, kaip vėliau sužinojau, mano mokiniai laisvai naudojo atsiradę Amerikoje.

Bronių Juodelį po 45 metų prisimenu dvejose aplinkybėse: kuklų, nesistengiantį tarp kitų aštuntokų atkreipti į save dėmesį. Šalantį gimnazijos barako klasėje įvilkta į UNRRA'os apsiaustą prie užsalusių langų ir rašalinių. Kitokį Juodelį matau tarp skautų, kur jau

Regina Švobienė, „Valstiečių laikraščio“ labdaros fondo „Kaimo vaikai“ pirm. konferencijoje apie pagalbą Lietuvai skaitė paskaitą „Žvilgsnis iš Lietuvos“.
Nuotr. G. Valentukonio

POKARIO LIETUVIŠKAM ŠVIETIMUI 50 METŲ

Abituriento atsiminimai

Šiais metais, minint 45 metų lietuviškojo švietimo sukaktį Amerikoje (J. Kavaliūnas: „Garbinga lietuviškojo švietimo sukaktis“ — Pasaulio lietuvis, 1995 m. gegužės mėn.), verta prisiminti ir pokario lietuvišką švietimą už Lietuvos ribų, prasidėjusį 1945 metais Vokietijoje nuo komunistinio teroro pabėgusių lietuvių stovyklose.

Tose stovyklose Vokietijoje amerikiečių, anglų ir prancūzų zonos prieš 50 metų susirinko 9,165 mokiniai į lietuviškų mokyklų klases. Tos klases, pradžios mokyklos ir gimnazijos steigėsi daugumoje apleistuose kareivinių barakuose, kiaurais langais, be mokyklinių suolų ir rašomų lentų, be vadovėlių, skaitinių, be kitų mokyklos priemonių, tačiau su dideliu mokytojų ir mokinių entuziazmu prasmingai tęsti mokyklinius metus, nebaigtas klases, belaukiant sugrįžimo į Lietuvos likusias mokyklas.

1945 m. gruodžio 22 d. įsisteigė skautų tuntas.

1947 birželio 22 d. skautai stovyklos kieme pastatė beržinį partizanų kryžių, prie kurio vyko skautų organizuojami minėjimai. Čia jau matau Juodelį vyresnio skauto uniforma, tvarkantį iškilmes, o ant vainiko, padėto prie kryžiaus, skaitome: „Kritusiems idejos broliams ir sesėms. Kempteno skautai“.

1948 m. sausio 8 d. stovyklos laikraštelyje „Dienos naujienos“ skaitome, kad skautų eilese daug dirba pietų rajono vyr. sktn. V. Augulis ir vyr. sktn. B. Juodelis. Tų pačių stovyklos „Dienos naujienų“ 1105 numerį (tiek jų jau buvo išleista) 1949 m. sausio 25 d. skaitau: „tik ką pasirodžius skautų leidinį 'Baltijos bangą' redagavo vytiš — vyr. sktn. B. Juodelis“.

1949 m. kovo mėn. su šeima išplaukiau į Ameriką. Kempteno stovykla tuštėjo, niekas negalvojo apie sugrįžimą į Lietuvą. Amerikos lietuvių spaudoje rinkau žinias apie buvusius Kempteno gimnazijos mokytojus ir mokinius; kur jie gyvena ir ką veikia?.

Iš mokytojų gražiausiai „pražydo“ Kempteną apleidęs jaunas, žvalus, logiškai protaujantis Vytautas Volertas. Jo visuomeninį darbą Amerikos lietuvių bendruomenėje visi vertina. Daugialypių gabumų asmuo, sugebąs suderinti matematiko profesiją su rašytojo talentu, praturtindama spaudą originalaus žurnalizmo straipsniais. Spaudoje pasirodo ir kiti buvusieji Kempteno stovyklos mokytojai: rašytojai — A. Šešplaukis-Tyruolis, A. Radzius, A. Kairys, žurnalistas C. Surdokas. Ankstyvai miręs politinių rezoliucijų autorius L. Valiukas ir visų gerbiamas prof. S. Kolu-paila.

Iš jaunesnės kartos mano buvusių mokinių emigraciniam gyvenime nepažuvo Bronius Juodelis. Jo visuomeninė veikla, pradėdant nuo ankstyviausių skautavimo dienų, tokia plačiašakė, straipsnyje jos neįmanoma išvardinti. Jo biografinė „Kelionė į nežinią“ aprašo vienšio jaunuolio gyvenimo kelią per pačius sunkiausius karo ir pokario metus iki įsikūrimo Amerikoje. Veržlumas su darbštumu ir ambicija su sugebėjimais lydėjo jį per daugelį metų. Pensininko poilsis? Atrodo, kad šis terminas Bronių Juodeliui nepažįstamas ir nepriimtinas.

„Kelionė į nežinią“ — lengvai skaitomas tekstas su pasikalbėjimais, datomis, pavardėmis, organizacijų veiklos aprašymu, geografiniais vietovių pavadinimais nuo pasitraukimo iš Lietuvos iki įsikūrimo Amerikoje.

Šį leidinį patartina įsigyti, ar įsigijus padovanoti bet kurio amžiaus skaitytojui. Ypač, kad knyga galima gauti „Draugo“ administracijoje tik už penkis dolerius ir pašto išlaidas.

tik 1946 m. pradžioje persikėlus į Vokietiją, ir šių eilučių autoriui teko mokyti jau antroje abiturientų laidoje 1946-1947 metais Kempteno lietuvių stovyklos gimnazijoje.

Mūsų gimnazijos pastatas buvo lentinis barakas, buvęs sandėliu senose vokiečių kareivinėse. Barakas buvo nešildomas. Žiemą klasėse stovėjo skardiniai pečiukai, bet jų menka šiluma lengvai „nutekėjo“ per plonas barako lentų sienas. Per pamokas sėdėjome su paltais ir pirštinėmis, rašant vieną nusimdami nuo dešinės rankos. O rašyti reikėjo daug. Neturint vadovėlių, mokytojai diktavo, o mes vedėme storus užrašus. Ne patogios sąlygos mums netrukė baigti gimnazijos aštuntą klasę ir po to „belstis“ į vokiečių universitetus.

Po 50 metų Vokietijos lietuviškų gimnazijų pirmos ir antros laikos abiturientai šiandien jau žilagalviai pensininkai. Vieni profesoriai su doktoratais kiti profesionalai su magistras ar bakalaurais. Treti pasirinkę paprastesnes verslo šakas. O buvę mūsų mokytojai jau tikri lietuviškos veiklos bei kultūrinio gyvenimo veteranai, su kaupu atidavę duoklę lietuviškos išlaikymui išeivijoje per 50 metų.

Šių dienų lituanistinių mokyklų mokiniai ir mokytojai vargiai begali išgyventi anų prieš 50 metų buvusį, dienu entuziazmą ir džiaugsmą, nors ir varginioje lietuviškos mokyklos klasėje, kurį tuo metu skleidė lietuviškasis švietimas.

Bronius Juodelis

„DRAUGO“ RĖMĖJAI

Aukos siunčiant laikraščio prnumeratą.

- 55.00 dol. Stasys Jokubauskas, Palos Hills, IL; Zigmantas Navickas, Chicago, IL; Violeta Aviza, Lake Forest, IL;
- 50.00 dol. Cesare Ugianskis, Sherman Oaks, CA;
- 45.00 dol. Algirdas Brazis, Palos Heights, IL;
- 35.00 dol. Jonas Miežinskas, Hot Springs, AR;
- 30.00 dol. Ignas Ruginis, Cicerone, IL; dr. Jonas Stankaitis, Chesterland, OH; Bronė Juozapavicius, St. Pete Beach, FL;
- 25.76 dol. Leonas ir Laima Bildušas, Raleigh, NC;
- 25.00 dol. Aloyzas Eiva, Chicago, IL; kun. A. Valiūška, Vista, CA; Antanas Matulionis, Plattsburgh, NY; Elena Jenekas, Warren, MI; Ona Skardis, Euclid, OH; Algirdas V. Dapkus, Wheaton, IL; Alius Austra, Braintree, MA; Zenonas Petreikis, Oak Lawn, IL; Bronė Mataitis, Crystal Lake, IL; Margarita Valiukas, Hemet, CA; Petrė Kasparavičiūtė, St. Petersburg, FL; J. Kudirka, Bethany Beach, DE; Vacys Scerba, Chicago, IL; E.M. Valiukenas,

- Chicago, IL; Elena Pagirys, Hollywood, FL; A. V. Marchertas, Downers Grove, IL; Joseph Kucinskas, Dowagiac, MI; Joseph J. Rakstis, Seminole, FL;
- 21.25 dol. M. Vaitkus, Belleville, IL;
- 20.00 dol. Liuda Velunas, Chicago, IL; S. Damasauskas, Omaha, NE; Anelė ir Vladas Barkauskas, Pt. Pleasant, NJ; Marija Biržikaitė-Žymantienė, Los Angeles, CA; Kazys Gričius, Amherst, MA;
- 17.00 dol. Ona Steponėnas, Omaha, NE;
- 10.00 dol. Elena Jurkynas, St. Pete Beach, FL; Petras Stonys, Thunder Bay, Ont., Kanada; Jonas Mikelėnas, Berwyn, IL; Juozas Žilionis, North Olmsted, OH; St. Ilginienė, Oak Lawn, IL; Valerijonas Untulis, Skuodo rajonas, Lietuva; Anna Navickas, Chicago, IL; Alfonsas Lauras, South Pasadena, FL; Ona Venčauskas, Brockton, MA; Česlovas Anušis, Detroit, MI; St. Dabkus, Toronto, Ont., Kanada; B. Jaselskis, Evanston, IL; Irena Ulpaitė, Dorchester, MA; J. Jurkūnas, Beverly Shores, IL.

Dėkui už paramą! Ji labai reikalinga ir įvertinama!

A.†A. JONUI GRIGALIŪNUI

mirus Argentinoje, jo dukrai mūsų mielai draugei, ELENUTEI, žentui JUOZUI ZUBRICKAMS, anūkams RITAI ir EDŽIUI, bei kitiems artimiesiems reiškiami giliai ir nuoširdžiai užuojautą.

- P. B. Andrašūnai
- E. V. Artmonai
- B. J. Kedaiciai
- A. A. Lee
- L. J. Miežinskai
- R. N. Sabaliūnai
- S. Smaiziene
- L. F. Zeruoliai

Hot Springs, Ark.

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

Ar pažįstate kun. Algirdą Palioką, SJ, Palaimintojo Jurgio Matulaičio misijos Lemonte kapelioną? Jeigu tik iš matymo, jeigu tik prie altoriaus, tai gera prog artiau susipažinti Pasaulio lietuvių centro renginių komiteto ruošiamuose pietuose sekmadienį, gegužės 28 d., 12 val., PLC. O tie, kurie kune. Algirdą jau turėjo progos asmeniškai sutikti, žino, kad tai labai maloni asmenybė ir todėl tikrai nepraleis progos su juo pabendrauti šį sekmadienį. Raginame paskubėti ir užsiskaityti status ar pavienes vietas (pavėjuosiuose gali vietų pritrūkti) pas Aldoną Palekiene 708-448-7436 arba pas Vile Marchertienę 708-985-7216.

Suvalkiečių draugijos Čikagoje pusmetinis narių susirinkimas bus gegužės 26 d., penktadienį, 1 val. popiet, Z. K. K. svetainėje, 4500 S. Talman Ave., Chicago. Visi prašome dalyvauti ir aptarti artėjančios gegužinės reikalus.

Zenonas Petkus, Park Ridge, IL, siūsdamas dviejų „Draugo“ prenumeratų pratęsimo mokestį, dar pridėjo 110 dol. Vienintelio lietuviško dienraščio užsienyje ateitis priklauso nuo jo skaitytojų ir rėmėjų paramos, be kurios jis negalėtų būti leidžiamas. Esame labai dėkingi už dosnią pagalbą, suteikiančią daugiau vilčių laikraščio išlaikymui.

Šios savaitės ketvirtadienį, gegužės 25 d. yra Kristaus Žengimo į dangų šventė, Šeštienė. Tai yra privaloma šventė ir visi katalikai turi dalyvauti šv. Mišiose.

Švč. M. Marijos Gimimo parapijos bažnyčioje Šeštinišė, gegužės 25 d., šv. Mišios bus aukojamos lietuviškai 9 val. ryte ir 7 val. vakare.

Laura Ragaitė ir Albertas Valavičiai, gyv. Itasca, IL, š. m. gegužės 5 d. susilaukė pirmgimės dukrelės – Alexos Sofijos. Anūkele džiaugiasi močiutė Bronė Valavičienė, seneliai Praurimė ir dr. Leonidas Ragai, o proanūke – Sofija Ragauskienė.

Aldona Šmulkštienė, taip išsami aprašiusi „Pagalba Lietuvai“ konferenciją net per kelis „Draugo“ numerius, prašo patikslinti šeštadienio laidoje (gegužės 20 d.) pasitaikiusių klaidų. Paskutiniame paragrafe vietoje minimos Gražinos Landsbergienės, turėjo būti **Terres Landsbergienė** iš Washington, DC.

Šv. Antano parapijoje, Cicero, IL, lietuviškos Mišios Šeštinių (Kristaus Danguj Žengimo) šventei, šį ketvirtadienį, gegužės 25 d., bus 9:30 val. ryto. Angliškos Mišios – 8 val. ryto ir 6:30 vakare. Ispaniškai – išvakarėse trečiadienį 6:30 val. vakaro.

Šv. Kazimiero lietuvių kapinėse Mirusiųjų prisiminimo – Kapų puošimo diena bus švenčiama pirmadienį, gegužės 29 dieną. Šv. Mišios bus aukojamos atvirame ore prieš kapinių administracijos pastatą. Mišias 10 val. ryto aukos Marijonų vienuolijos provincijolas kun. Donald Petraitis, MIC, ir Šv. Kazimiero kapinių direktorius, Švč. Mergelės Marijos Gimimo parapijos klebonas kun. Jonas Kuzinskas.

Po Mišių prie kapinių Steigėjų paminklo vyks visuomeniškos mirusiųjų prisiminimo iškilmės, daugelį metų pervedamos Bendruomenės pasauliečių komiteto ir Sklypų savininkų draugijos, garbės sargyboje dalyvaujant šauliams ir ramovėnams. Programą praves Stasys Valinskas. Čia religinei daliai vadovaus kun. Jonas Kuzinskas, Bendruomenės pasauliečių vardu kalbės Algis Regis. Prie Steigėjų paminklo bus padėtas vainikas, pagerbiant visus šiose kapinėse besiliginčius, uždegtą žvakę – prisimenant viso pasaulio kapinynuose amžina poilsį radusius tautiečius. Mirusiųjų pagerbimas bus baigtas Lietuvos himnu ir giesme „Marija, Marija“. Visuomenė kviečiama dalyvauti šv. Mišiose, visuomeniškame susitikime prie Steigėjų paminklo ir individualiai aplankyti artimųjų ir pažįstamų kapus.

Sekmadienį, gegužės 28 d., prie Sibiro tremtiniams pastatyto paminklo Tautinėse lietuvių kapinėse bus prisiminti žuvusieji mūsų broliai ir seserys. Prisiminimas įvyks tuojau po apejų kapinėse (maždaug 12 val.). Pagrindinį žodį tars ALT sąjungos pirm. dr. Leonas Kiaučeliūnas, ir bus prie paminklo padėtos gėlės. Šauliai, skautai, Dariaus Girėno postas ir kitos organizacijos kviečiamos dalyvauti su savo vėliavomis. Lietuvių visuomenė nuosirdžiai raginama dalyvauti šiame prasmingame minėjime.

Kun. Jonas Duoba, MIC, asistuojant Švč. M. Marijos Gimimo parapijos klebonui kun. Jonui Kuzinskui, aukos šv. Mišias Šv. Kazimiero lietuvių kapinėse pirmadienį, gegužės 29 d., 10:30 val. ryte. Visuomenė raginama šiose iškilmėse dalyvauti. Mes paprastai labai išsiseidžiame kai kas nors kėsinasi į Šv. Kazimiero kapinių reikalus, bet patys nevisuomet parodome, kad vertiname tų kapinių lietuviškumą. Gausiai dalyvaujami kapinėse Memorial dienos proga, kaip tik parodysim, kad mums svarbu išlaikyti ir lietuvišką kapinių vardą, ir lietuvišką laidojimo tradicijas.

x Carl ir Sophie Beinorai, iš Chicago, atsiuntė \$150, vieno našlaičio Lietuvoje metinį globos mokestį. Geriems žmonėms našlaičio vardu dėkojame! „Lietuvos Našlaičių Globos“ komitetas, 2711 W. 71 St., Chicago, IL 60629. (sk)

x Janina ir Ira Marks, Chicago, IL globoja našlaitį Lietuvoje atsiuntė \$150 ateinančių metų globai. Ačiū! „Lietuvos Našlaičių Globos“ komitetas, 2711 W. 71 St., Chicago, IL 60629. (sk)

x Kaip ir kiekvieno mėnesio paskutinį sekmadienį, gegužės 28 d. Baltia Express priiminės siuntinius į Lietuvą Lemonto lietuvių centre nuo 9 val. ryto. Siuntiniai laivu gegužės 31 d. Pasiųstiravimui skambinti nemokamu tel. 1-800-SPARNAI arba 1-800-772-7624. (sk)

x Parduodame bilietus kelionėms į Lietuvą ir į visus pasaulio kraštus geriausiomis kainomis. Disney World atostogos – \$359. Skambinti: T. Lesniauskienė, Travel Centre, Ltd., tel. 708-526-0773. (sk)

OPEROS CHORO IR SOLISTŲ KONCERTAS

Svečiai dainininkai, talkinę Lietuvai operai „Perlų žvejų“ pastatyme, atsikvėpę keletą dienų po premjeros, aplankė vieną kitą idomesnę vietą Čikagoje, išvyksta atgal prie savo tiesioginių darbų ir įsipareigojimų Lietuvoje. Prieš palikdami Čikagą, jie dar pabendraus su lietuvių visuomenės atsisveikinimo koncerte, kurį surengė Lietuvių opera Jaunimo centre, sekmadienį, gegužės 21 dieną.

Be solistų, atlikusių pagrindines roles „Perlų žvejų“ operoje, koncerte solo dainavimu turėjo progą gražiai pasireikšti ir trys jauni tenorai, spektaklyje talkinę Operos chorui. Jie visi kartu ir pavieniui atliko pasaulinių kompozitorių kūrinius, tuo įtikindami klausytojus, kad operiniam dainavimui jie rimtai ruošiasi. Šie jaunieji dainininkai yra Kęstutis Alčiauskis, Audrius Rubežius ir Vaidotas Vyšniauskas. Kęstutis Alčiauskis atliko Des Grieux ariją iš Jules Massenet operos „Manon“, Nemorino romansą iš Gaetano Donizetti operos „Meilės elektras“ ir Aleksandro Kačanausko dainą „Pradalgiaus“. Kęstutis groja taip pat birbyne, ir koncerto pradžiai jis atliko „Raliavimus“.

Audrius Rubežius padainavo Charles Gounod „Barkarolę“, Nemorino Kavantingą iš Gaetano Donizetti operos „Meilės elektras“ ir Naglio ariją iš

Vytauto Klovos operos „Vaiva“. Vaidotas Vyšniauskas padainavo Rodolfo ariją iš Verdi operos „Luisa Miller“, Žilvino ariją iš Miko Petrausko „Eglė žalčių karalienė“, o taip pat ir smagią liaudies dainą „Tris dienas, tris naktis“.

Trys jaunieji solistai, dainavę solo, išėjo visi kartu ir, publikos maloniam nustebimui, guviai atliko tą pačią dainą, kurią kartu dainavo pereinamais metais trys pasauliniai tenorai – Pavarotti, Domingo ir Carreras. Mūsų būsimieji pasaulinio masto tenorai Kęstutis Alčiauskis, Audrius Rubežius ir Vaidotas Vyšniauskas irgi išraiškiai padainavo pagarsėjusią Ernesto di Capua Neopoliečių dainą, arba „O, sole, mio“. Sužavėta publika kiekvienam solistui ir visiems trims dainuojant kartu, audringai plojo.

Solistas Edmundas Kuodis, turėjęs jau progą pasireikšti gražiu dainavimu pernykščiam atsisveikinimo koncerte, šiais metais solo padainavo Skudučio dainą iš Balio Dvariono operos „Dalia“, o su soliste Ramute Tumuliauskaite, pritariant vyrų chorui, atliko duetą iš Johann Strauss operos „Čigonų baronas“.

Bosas Liudas Norvaišas dainavo dvi arijas – Pilypo ariją iš Giuseppe Verdi operos „Don Karlo“ ir Osmino ariją iš Mozarto operos „Pagrobimas iš Seraglio“.

Solistas Arvydas Markauskas dainavo Nabucco ariją iš Giuseppe Verdi operos „Nabucco“, o su solistu Bronium Tamašausku, duetą iš George Bizet operos „Perlų žvejai“.

„Perlų žvejų“ operoje publika gerėjosi Jūratės Maskaliūnienės išraiškios šokių ir vaidyba, o koncerte jie išvydo Jūratę Sodytę, kuri lygiai gražiai ir išraiškiai atliko Thomas Albinio Adagio šokį.

Lietuvių operos vyrų choras pakartojo skambią ariją iš „Perlų žvejų“ – „Čionai mūs karalystė“, o moterų choras publiką žavėjo „Čigonų daina“ iš Giuseppe Verdi operos „La Traviata“.

„Perlų žvejų“ spektaklyje publika buvo sužavėta solistės Ramutės Tumuliauskaitės puikiu dainavimu, ne mažesni įspūdį paliko ji ir šiame koncerte. Solo Ramutė Tumuliauskaitė dainavo nuotaikingą, Jono Byros harmonizuotą, dainą „Pamylėjau vakar“. Su vyrų choru ji atliko ariją iš „Perlų žvejų“, o su solistu Bronium Tamašausku romantišką Leilos-Nadiro duetą iš Bizet „Perlų žvejų“, su Lietuvių operos choru padainavo publikos pamėgtą ariją iš Giuseppe Verdi operos „La Traviata“. Šia daina ir buvo užbaigtas koncertas, kurį dirigavo maestro Alvydas Vasaitis, o akompanavo – Ričardas Sokas. Koncertas sutraukė pilną Jaunimo centro didžiąją salę operos bičiulių.

Su praėjusio sekmadienio koncertu Lietuvių opera užskleidė gaidų lapus, atsisveikino su išvykstančiais solistais ir svečiais talkininkais, kurių namuose laukia kiti darbai. Trisdešimt devintasis Lietuvių operos sezonas jau praityje. Ateina vasara – poilsio dienos nuo repeticijų ir dainų. Tikėkimės, kad po vasaros atostogų Lietuvių opera vėl susirinks savo keturiasdešimtajam sezonui. Tai bus neeilinė sukaktis. Jaučia tai ir Lietuvių operos vadovai. Vasaros metu šį klausimą jie svarstys ir planuos. Pilni praėjusio operos spektaklio bei koncerto įspūdžių, linkėtume, kad jų planai vyktų sklandžiai, o keturiasdešimties metų jubiliejų apvainikuotų jie su lietuviu kompozitoriaus kūriniu – tautine opera.

Juozas Končius

Lietuvos vyčių tautinių šokių grupės vadovas ir uolus visuomenininkas Frank Zapolis apmokejo 10 žurnalo vaikams „Eglutė“ prenumeratų Čikagos lit. mokyklai, kad mokiniai įprastų skaityti lietuvišką spaudą. Čia jis su mokyklos direktore Jūrate Dovieliene.

Nuotr. Viktoro Kučo

MŪŠŲ ABITURIENTAI

Lisana von Braun, Izidos ir Leopoldo von Braun duktė, baigia Maria aukštesniąją mokyklą Čikagoje. Ketverius metus ji buvo „High Honors“ – geriausių mokinių sąrašuose, Illinois valstijos viena geriausių mokinių (State Scholar) ir „Merit“ stipendininkė. Už pasižymėjimą scenoje yra gavusi „Dramos žymenį“.

Lisana priklauso „Grandies“ tautinių šokių ansamblui, skautams, „National Honors Society“, „Spanish National Honors Society“, yra Dramos klubo vicepirmininkė, „Rūtos“ ratelio sekretorė ir mokinių patarėja.

Ji mėgsta šokti tautinius šokius, dramą ir skautavimą. Planuoja studijuoti psichologiją ir teisę, yra priimta į Illinois universiteto Čikagoje geriausių studentų grupę.

Audra Prialgauskaitė.

Tomas Liaugaudas, Algimanto ir Danutės Liaugaudų sūnus, gimė Hinsdale, IL, 1976 m. gruodžio 18 d. Baigė Our Lady of Peace pradžios mokyklą ir gegužės mėn. baigė Montini Catholic gimnaziją. Jis lankė ir baigė Maironio lituanistinę mokyklą Lemonte. Gimnazijoje priklausė Gamtosaugos klubui, buvo Montini futbolo komandos vadovo padėjėjas. Mėgsta važinėti riedlente ir žuvažuoti. Tautinius šokius šoka Lietuvos vycių grupėje.

Tomas nuo mažens ateitininkas, dabar priklauso Prez. A. Stulginskio moksleivių ateitininkų kuopai. Daug metų stovyklavęs ateitininkų stovyklose Dainavoje. Nuo rudens pradės lankyti College of Du Page, bet dar nepasirinkęs, ką studijuos.

Lisana von Braun.

Audra Prialgauskaitė, Vytauto ir Stefos Prialgauskų duktė, gimusi 1977 m. liepos 1 d. Čikagoje. Lankė Kiaučeliūnų vardo Montessori mokyklėlę, vėliau Švč. M. Marijos Gimimo parapijos pradžios mokyklą, o kartu ir toje mokykloje veikusių lituanistinę klasę. Grojo mokyklos orkestre fleita, lankė J. Puodžiūno baletu studiją, šoko mokyklos ansamblyje tautinius šokius. 1991 m. pradėjo lankyti Maria aukštesniąją mokyklą, kartu tęsdama ir fleitos pamokas. Dalyvavo Northwestern universiteto muzikos konkursuose, laimėdama pirmąją vietą solo ir dueto pasirodymuose.

Gimnazijoje priklausė „Rūtos“ rateliui, paskutiniams mokslo metais jam pirmininkavo. Priklausė „National Honor Society“, „Spanish National Honors Society“. Visus ketverius mokslo metus buvo gerųjų mokyklos mokinių sąrašuose. Yra Illinois valstijos geriausių mokinių sąrašė. Aprašyta „Who's Who in American High School Students“, priimta į University of Illinois, Chicago Honors College. Planuoja studijuoti fizinę terapiją.

Audra lankė ir baigė Čikagos lituanistinę mokyklą, dvejus metus lankė Pedagogikos institutą Jaunimo centre. Šoka „Grandies“ ansamblyje, priklauso ateitininkams, daug

Tomas Liaugaudas.

Lietuviškos visuomenės susipažinimas su abiturientais, šį pavasarį baigiančiais įvairias Čikagos ir priemiesių aukštesnias mokyklas – gimnazijas, bus Pasaulio lietuvių centre, Lemonte, birželio 4 d. Jeigu dar yra moksleivių, nespėjusių užsiregistruoti į šią neeilinę mūsų džiaugsmo puotą, kviečiame tai netrukus padaryti, skambinant Dainai Dumbrienei tel. 312-476-3586. Vietas salėje (ir stalus) galima užsisakyti pas Eglę Novak tel. 708-257-5918. Į šį renginį kviečiama visuomenė, kad savo dalyvavimu galėtume pademonstruoti mūsų jaunimui savo pritarimą ir pasididžiavimą jo darbais.

Dr. Vytautas Narutis pristato: „Idealias labdaros organizacijos modelis“ gegužės 13-14 d. Čikagoje ruoštoje „Pagalba Lietuvai“ konferencijoje. Sėdi – Lithuanian Mercy Lift organizacijos pirm. Jurgis Lendraitis.

Nuotr. G. Valentukonio

x A a. chem. Jono Prunskio šviesiam atminimui, ju penkerių metų mirties sukaktįje, žmona Vanda paaukojo \$5,000 senelių namų pirkimui Lietuvoje.

x Zita ir Julius Širkai, Palos Hills IL, nauji Lietuvos našlaičių globėjai. Atsiuntė \$150 ir nori padėti našlaičiui iš Pagirio ar Sėtos valsčiaus. Našlaičio vardu dėkojame! „Lietuvos Našlaičių Globos“ komitetas 2711 W. 71 St., Chicago, IL 60629. (sk)

x Siuntiniai į Lietuvą laivu per TRANSPAK. Skubiems siuntiniams – AIR CARGO. Maisto siuntiniai nuo \$29 iki \$98. Produktai aukštos kokybės. Du populiariausi tai \$39 šventinis siuntinys ir 55 sv. įvairaus maisto už\$98. TRANSPAK, 2638 W. 69 St., Chicago, IL 60629, tel. 312-436-7772. (sk)

ARAS ROOFING
Arvydas Kiela
Dengiami ir taisomi visų rūšių stogus
Tel. 708-257-0746
Skambinti po 6 v.v.

Dr. Arvydas Zygas (kairėje) „Pagalba Lietuvai“ konferencijoje vadovavo diskusiniam būreliui „Parama Lietuvos studentams“. Čia jis kalbasi su konferencijos dalyviu Antanu Paužuoliu.

Nuotr. G. Valentukonio